

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

An Evaluation of Bachelor of Science Program,
College of Social Communication Innovation
at Srinakharinwirot University

โดย
วรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์

วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2556

รายงานการวิจัย

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

AN EVALUATION OF BACHELOR OF SCIENCE PROGRAM, COLLEGE OF
SOCIAL COMMUNICATION INNOVATION AT SRINAKARINWIROT UNIVERSITY

โดย

วรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์

วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สนับสนุนโดย

งบประมาณเงินรายได้

ประเพณีทุนวิจัย วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ประจำปีงบประมาณ 2554

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแบบประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต และ 3) เพื่อประเมินความสอดคล้องตามเป้าหมายของหลักสูตรหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิตชั้นปีที่ 1-4 ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม ในสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิต ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม และแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนการประเมินในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี โดยรายด้านทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.17, 4.11 และ 4.05 ตามลำดับ

2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่แตกต่างกัน

Abstract

The Research on an evaluation of Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University has three main objectives which are ; 1) to develop the performance evaluation the Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University. 2) to evaluate the Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University, comprising four aspects : context, input, process and product. And 3) to evaluate the according to goals the Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University. The samples consisted of instructors, graduates' superiors, graduates from the Bachelor of Science program in the academic year 2010 and students who studies the major of interaction & multimedia design and major of cyber business management in academic year 2011, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University. The instrument used in data collection was a Likert's type with five-rating scale questionnaire. Data were analyzed by means of percentage, mean, standard deviation and t-test.

The result revealed the following fact :

1) The instructors, graduates' superiors, graduates and students evaluated the Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University in overall and each aspect at high level. When each aspect was considered, found that four aspects (context, input, process and product) have the set criteria 4.25, 4.17, 4.11 and 4.05.

2) The instructors, graduates' superiors, graduates and students with different sex evaluated the Bachelor of Science program, College of Social Communication Innovation at Srinakarinwirot University had no statistically significant difference at .05 level.

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ความสำคัญของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	6
2.2 ความหมายของการประเมิน	7
2.3 กระบวนการของการประเมิน	7
2.4 ประเภทของการประเมิน	9
2.5 รูปแบบของการประเมิน	14
2.6 การประเมินผลโครงการ	16
2.7 เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด	19
2.8 โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา	23
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
2.10 กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัย	37
2.11 นิยามศัพท์เฉพาะ	38

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	44

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

47

บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

65

สรุปผลการวิจัย	65
อภิปราย	66
ข้อเสนอแนะ	69

บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	73
ประวัติผู้วิจัย	96

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

37

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากประชากรที่ศึกษา	44
ตาราง 2 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม-อาจารย์	48
ตาราง 3 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม-บัณฑิต	49
ตาราง 4 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม-นิสิต	50
ตาราง 5 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม-ผู้บังคับบัญชา	51
ตาราง 6 สรุประดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต-รายด้าน	52
ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	53
ตาราง 8 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของอาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	54
ตาราง 9 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของบัณฑิต และนิสิตวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	58
ตาราง 10 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	63
ตาราง 11 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน ในภาพรวม	64
ตาราง 12 การวิเคราะห์ข้อมูลคำถามแบบปลายเปิด	68

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มา

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศขึ้นอยู่กับระดับของการศึกษาของพลเมืองในประเทศนั้นๆ เพราะการศึกษาและภาวะเศรษฐกิจจำเป็นต้องอาศัยซึ่งกันและกันถ้าการศึกษาดี เศรษฐกิจของชาติก็ดีด้วย เมื่อเศรษฐกิจของชาติดีแล้ว การศึกษาก็ย่อมได้รับการทำนุบำรุงให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ระดับการศึกษาของประเทศจึงมีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจของประเทศ เฉกเช่นเดียวกับประชาชนครัวเรือนใดมีภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวดีก็จะส่งผลถึงการมีโอกาสความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของสังคมอีกด้วย

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อิทธิพลของสื่อสารมวลชน ระบบการศึกษาและอุตสาหกรรม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม และความคิด ทำให้เด็ก เยาวชนและนักศึกษา ในวันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในวิถีการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่างๆ ซึ่งในขณะเดียวกันเริ่มมีสัญญาณที่ชี้ไปในทางเปลี่ยนแปลงของชีวิตการทำงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างไปจากลักษณะงานปัจจุบัน เช่น การทำงานโดยมีหลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุการทำงานหรือในขณะใดขณะหนึ่ง การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนของรายได้ การจับคู่ และเปลี่ยนคู่ผู้ร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพ ที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและความสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ค่านิยมการศึกษา ในศาสตร์เฉพาะหรือสาขาเฉพาะนั้น จึงไม่เพียงพออีกต่อไป (แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2551-2554) ดังนั้น การเรียนการสอนของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ระบุว่า “...บัณฑิตระดับอุดมศึกษาต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล รวมทั้งมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม...ทั้งนี้ต้องมีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยึดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง...” จึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ

ในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กับสภาพการณ์ด้านแรงงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการศึกษาในระดับที่ส่งเสริมวิชาชีพสำหรับผู้เรียนเพื่อออกไปสู่โลกของการทำงาน และได้รับผลกระทบโดยตรงกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และภาวะวิกฤตของธุรกิจมากที่สุด ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงควรเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถประเมิน เลือกใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่แพร่สะพัดเข้ามาในการรับรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีเครื่องมือสำคัญซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันในการเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในโลกยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทริรา ชีรสวัสดิ์. 2553) ซึ่งสอดคล้องกับวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขยายบทบาทการสร้างคุณภาพในเรื่องของการสื่อสารในสังคมตลอดจนการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่สามารถควบคุมและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสื่อสาร ที่มีบทบาทต่อสังคมและชีวิต ทั้งนี้ โดยอาศัยมิตินี้ที่ ต่างไปจากเดิม กล่าวคือ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคมเป็นองค์กรด้านการศึกษาและวิจัยที่มีรากฐานจากการบูรณาการศาสตร์ด้านการสื่อสาร คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี การจัดการเชิงธุรกิจศิลปะเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างมิต้องค์ความรู้ที่ทันสมัยสำหรับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมได้มากมาย อาทิ อาจเป็นสื่อสารบันเทิง (Entertainment Communication) สื่อสารศึกษาบันเทิง (สื่อบันเทิงที่มีสาระและให้ประโยชน์ทางการศึกษา) และยังสามารถเป็นองค์กรสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ประเทศชาติและสังคมไทยเท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสื่อที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้บัณฑิตเรียนรู้และติดต่อสื่อสารได้กว้างและหลากหลายในกระแสโลกาภิวัตน์และท้องถิ่นวิวัฒน์ในปัจจุบัน กอปรกับการได้ศึกษาวิชาแกนในเรื่องวัฒนธรรม ศิลปะ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยให้ผู้ที่ศึกษาทางด้านนี้หรือบัณฑิตสามารถพัฒนาอุดมการณ์และความดีงาม สำหรับสังคมหลังสมัยใหม่ ซึ่งอุดมการณ์ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบโดยตรงไปสู่การสื่อสารของสังคม ที่บัณฑิตเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในสังคมและในโลกของการสื่อสารในอนาคต (College of Social Communication Innovation. 2550)

ยิ่งไปกว่านั้นหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่ทำให้จุดหมายของการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย และยังเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา แนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพนั่นเอง ซึ่งการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรที่มีคุณภาพ คือ เป็นหลักสูตรที่มีความชัดเจนเหมาะสม และมีความสอดคล้องกับบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการหนึ่งที่จะให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีคุณภาพนั้น ก็คือการประเมินหลักสูตร เพราะการประเมินเป็นกระบวนการรวบรวม

สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หรือตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ (วสันต์ ทองไทย, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนดให้มีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก บนฐานของสังคมไทยมาตรฐานกลาง มาตรฐานและอัตลักษณ์บนฐานคิด สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมอุดมปัญญา สังคมที่มุ่งสร้างคุณภาพและสันติสุข คุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นการพัฒนานิสิตให้มีศักยภาพสูง มีความรู้ลึกทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและเป็นคนเพื่อผู้อื่น เพื่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมแล้ว การเรียนรู้ของนิสิตต้องมีลักษณะบูรณาการเชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ ศาสตร์กับชีวิต ศาสตร์กับประชาคม ศาสตร์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (สี่ปีที่ผ่านมา สี่ปีข้างหน้า, 2550)

นอกจากนี้วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เริ่มใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ ตั้งแต่ปีการศึกษาที่ 1/2550 จนถึงปัจจุบัน นับเป็นระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2554) นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ในด้านการ “ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตภาพยนตร์และสื่อดิจิทัลที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่ตระหนักถึงวัฒนธรรมชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ของความเป็นชาติ และตระหนักในอิทธิพลที่ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัลมีต่อผู้เสพ ตลอดจนรู้จักการประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อพัฒนางานสร้างสรรค์ของตน” และตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 6.6 ซึ่งกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ทุกๆ 5 ปี เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชานั้นๆ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม จึงมีนโยบายในการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ อีกด้วย

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม คือการกำกับติดตามและประเมินความสำเร็จของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ซึ่งการศึกษาข้อมูลในระดับรายสาขาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะการประเมินผลจะเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อหลักสูตร ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมในมิติต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ซึ่งได้เปิดสอนหลักสูตรในช่วงเวลา (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2554) ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อพัฒนาแบบประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (2) เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต
- (3) เพื่อประเมินความสอดคล้องตามเป้าหมายของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

- (1) ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- (2) ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (3) ใช้เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิตชั้นปีที่ 1-4 ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ในสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์

ขอบเขตด้านตัวแปร

(1) ตัวแปรอิสระ คือ

- (1.1) อาจารย์ ได้แก่ เพศ อายุ และสาขาวิชาที่สอน
- (1.2) ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ สาขาที่ใช้บัณฑิต
- (1.3) นิสิต ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา
- (1.4) บัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2554

(2) ตัวแปรตาม คือ การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของ
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการประมวลแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระ และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
- 2.2 ความหมายของการประเมิน
- 2.3 กระบวนการประเมิน
- 2.4 ประเภทของการประเมิน
- 2.5 รูปแบบการประเมิน
- 2.6 การประเมินผลโครงการ
- 2.7 เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด
- 2.8 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการศึกษา
- 2.10 นิยามศัพท์เฉพาะ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

การประเมินผลนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและเพื่อใช้ตรวจสอบ วัดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการดำเนินงาน รวมถึงปัญหา อุปสรรคและผลกระทบที่เกิดขึ้น ที่ผ่านมาการประเมินผลมักจะดำเนินการกันภายในกลุ่มเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานผู้ปฏิบัติ จึงมักจะประสบปัญหาด้านระเบียบวิธีวิจัย การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินไม่ได้มาตรฐาน ขาดเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จ ทำให้ข้อมูลที่ได้จึงไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขาดความน่าเชื่อถือและไม่เป็นที่ยอมรับ

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือหลักสูตรที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการนับว่าเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากผลการดำเนินงานของหลักสูตรย่อมส่งผลกระทบต่อสาธารณะในหลากหลายมิติ ตั้งแต่ลักษณะของหลักสูตรนั้นๆ การประเมินผลจึงถือว่าเป็นเครื่องมือในการวัดสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการปฏิบัติงานและหลักสูตรของหน่วยงานและยังเป็นกลไกที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกำหนดนโยบายการพัฒนาในระดับมหภาคของประเทศอีกด้วย ซึ่งการประเมินผลในลักษณะนี้เรียกว่า การประเมินผลในระบบเปิด

2.2 ความหมายของการประเมิน

นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2546) ได้สรุปแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศไว้ดังนี้

Thorndike และ Hagen (1969) ได้นิยามความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการวัดเพียงแต่การประเมินมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่า และต้องอาศัยการวินิจฉัยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ดีหรือไม่ดี ถ้าใช้เทคนิคในการวัดที่ดีย่อมจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการประเมินที่ถูกต้อง

Rossi (1982) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมสำหรับตัดสินใจและพัฒนาโครงการทางสังคมด้านการวางแผน การติดตามผล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ

Stufflebeam และคณะ (1971) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการระบุปัญหา การจัดหาและการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม

Scriven (1975) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน โดยผู้ประเมินจะต้องมีความเชี่ยวชาญในหลักการสังเกตและเหตุผล ถ้าผู้ประเมินมิได้ตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินถือว่าผู้ประเมินยังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า “การประเมิน” หมายถึง กระบวนการที่ผู้ประเมินรวบรวมสาระที่ได้จากการวัด นำมาพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน โดยนำไปเปรียบเทียบกับสาระที่ได้จากการวัดกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ แล้วนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

2.3 กระบวนการประเมิน

นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2546) ได้สรุปขั้นตอนการประเมินที่สำคัญไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนการประเมิน 2) การสร้างเครื่องมือ 3) การดำเนินการประเมิน 4) การตีความและใช้ผลการประเมิน และ 5) การปรับปรุงการประเมินเพื่อนำไปใช้ครั้งต่อไป ซึ่งในระยะต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการประเมินให้มีรายละเอียดชัดเจนขึ้นเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุเหตุผลของการประเมิน ผู้ประเมินต้องสามารถบอกได้ว่า ทำไมจึงต้องประเมินองค์กร/โครงการ โดยทั่วไปการประเมินทำเพื่อตัดสินคุณค่า เพื่อเรียนรู้ผลการดำเนินงาน และเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงาน โดยอาจทำการประเมินได้ทั้งภายในภายนอก

2. การระบุผู้มีส่วนได้เสียกับองค์กร/โครงการ ซึ่งผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กับองค์กร/โครงการ หมายถึง ผู้ที่เป็นเจ้าของ/ผู้รับผิดชอบ/ผู้มีส่วนร่วม และผู้ที่ได้รับผลประโยชน์หรือผลกระทบ รวมถึง ผู้ที่มีความสนใจการดำเนินการขององค์กร/โครงการ ผู้ประเมินต้องรู้จักและรวบรวมข้อมูลจากจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทุกระดับ เนื่องจากมีความสำคัญกับการประเมินทั้งสิ้น

3. การกำหนดวัตถุประสงค์และคำถามการประเมิน นิยมดำเนินการเป็นสองขั้นตอน ขั้นตอนแรก เป็นการศึกษา/การสำรวจความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียกับองค์กร/โครงการ โดยอาจสำรวจทั้งวัตถุประสงค์ และเกณฑ์การประเมิน มาจัดเตรียมเป็นรายการวัตถุประสงค์ และคำถามการประเมิน ขั้นตอนที่สอง เป็นการประมูมเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียที่เป็นบุคคลสำคัญเพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์และคำถามการประเมิน แล้วตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์และคำถามการประเมินเฉพาะข้อที่สำคัญและมีจำนวนเหมาะสม

4. การวิเคราะห์หรือบรรยาย (Analysis/Delineation) สภาพองค์กร/โครงการ การวิเคราะห์หรือบรรยายสภาพองค์กร/โครงการ หมายถึง การศึกษารายละเอียดรวมทั้งทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์กร/โครงการ โดยทั่วไปนิยมบรรยายตามประเด็นดังนี้ เป้าหมายขององค์กร/โครงการ หลักการ/ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร/โครงการ กระบวนการดำเนินงาน (ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ เทคนิควิธี การดำเนินงาน และกิจกรรม รวมทั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน) ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน การบริหารจัดการองค์กร/โครงการ และการประเมินองค์กร/โครงการ

5. การออกแบบการประเมิน ผู้ประเมินต้องศึกษา ตัดสินใจเลือก และออกแบบการประเมิน ซึ่งทำได้สองแนวทางคือ แนวทางที่ 1 การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายในเพื่อตรวจสอบอิทธิพลขององค์กร/โครงการ ต้องออกแบบการประเมินอิงการทดลองโดยมีกลุ่มควบคุม แนวทางที่ 2 การออกแบบโดยเน้นความสำคัญของความตรงภายนอกเพื่ออ้างอิงไปสู่กลุ่มประชากร ต้องออกแบบการประเมินโดยมีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร การออกแบบการประเมินต้องครอบคลุมหัวข้อแนวทางการประเมิน ตัวบ่งชี้หรือตัวแปรในการประเมิน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การประเมิน และการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งกรอบเวลาในการดำเนินงาน

6. การสร้างเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมิน มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทั่วไป การรวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินในระยะแรก ใช้แบบทดสอบ แบบวัดหรือมาตร ซึ่งเน้นความสำคัญของความเป็นปรนัย และมาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันให้ความสำคัญกับการรวบรวมสารสนเทศตามแนวโครงสร้างนิยม โดยรวบรวมสารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มโดยใช้วิธีการหลากหลาย

Guba and Lincoln (1989) สรุปไว้ว่า เครื่องมือประเมินที่สำคัญ คือตัวผู้ประเมินเอง ส่วนวิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ คือวิธีที่ผู้ประเมินใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนรับรู้สภาพความจริง เหตุการณ์ และความรู้สึกนึกคิดของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มเพื่อหาความหมายที่แท้จริง วิธีการที่ใช้เป็นหลักมากที่สุดได้แก่ วิธีการสังเกต (observation) การสัมภาษณ์ (interviews) การศึกษาเอกสาร (documentary study)

7. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินต้องกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Evaluation criteria) ซึ่งหมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติงานหรือผลงานที่ใช้เป็นหลักในการตัดสินคุณค่า เพื่อเปรียบเทียบว่าสิ่งที่ประเมินมีระดับคุณภาพตรงตามที่ต้องการหรือไม่ อย่างไร เกณฑ์การประเมินมีหลายแบบ เช่น เกณฑ์แบบอิงกลุ่ม/เกณฑ์สัมพัทธ์ (norm-referenced/relative criteria) เกณฑ์แบบอิง

มาตรฐานหรือเกณฑ์สมบูรณ์ (standard-referenced or absolute criteria) และเกณฑ์แบบอิงตน (self-referenced criteria)

ผู้ประเมินอาจใช้เกณฑ์ที่มีอยู่แล้วหรือสร้างขึ้นมาใหม่ก็ได้แต่ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมิน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินคุณค่าของผลการดำเนินงานขององค์กร/โครงการ และเพื่ออธิบายสาเหตุหรือเพื่อระบุปัจจัยและเงื่อนไขของความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินงานโครงการขององค์กร

8. การรายงานผลและการใช้ประโยชน์ การรายงานผลการประเมินแตกต่างจากการรายงานผลการวิจัย โดยทั่วไปนักวิจัยเขียนรายงานวิจัยเพียงฉบับเดียวและ/หรือนำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการหรือจัดทำเป็นบทความวิจัยลงพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร แต่ผู้ประเมินส่วนใหญ่ต้องจัดทำรายงานการประเมินหลายฉบับ และในรายงานอาจจะมีประเมินอภิมาน (meta-evaluation) อันเป็นการประเมินว่า รายงานการประเมินที่นำเสนอมีความตรง โดยทั่วไป ผู้ประเมินมักจะทำรายงานอย่างน้อย 3 ฉบับ ได้แก่ รายงานการประเมินฉบับผู้บริหารเป็นรายงานฉบับย่อที่มีกระชับ (digest) ผลการประเมินเพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย รายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดทางเทคนิค รวมทั้งผลการวิเคราะห์โดยละเอียดสำหรับผู้มีส่วนได้เสียนำไปใช้ประโยชน์ และรายงานสรุปการประเมินฉบับผู้ใช้ประโยชน์ ที่มีการสรุปประเด็นการประเมิน และประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อเนื่องในการปรับปรุงองค์กร/โครงการต่อไป

2.4 ประเภทของการประเมิน

นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2546) ได้จำแนกประเภทการประเมินเป็นสองกลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย กลุ่มการประเมินเชิงปริมาณ และกลุ่มการประเมินเชิงคุณภาพ รายละเอียดดังนี้

1. การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative or Systematic Evaluation) เป็นกระบวนการแสวงหาคำตอบในคำถามการประเมินที่ตั้งไว้ โดยใช้กระบวนการมีระบบ ที่อิงปรัชญาปฏิฐานนิยม (positivism) ให้ความสำคัญกับการวัดและการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่เป็นปรนัย โดยใช้เครื่องมือที่มีมาตรฐาน มีการควบคุมความแปรปรวนจากตัวแปรแทรกซ้อน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามการประเมิน รูปแบบการประเมินที่สำคัญมีดังนี้

1.1 การประเมินอิงวัตถุประสงค์ (objective-based evaluation) ของ Tyler เป็นการประเมินที่พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินหลักสูตร โดยใช้การเปรียบเทียบผลการบริหารหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (behavioral objectives)

1.2 การประเมินความแตกต่าง (discrepancy evaluation) ของ Provus มีหลักการดำเนินงานแยกเป็น 4 ขั้นตอน คือการประเมินการออกแบบโครงการ การประเมินการเตรียมความพร้อม การประเมินการดำเนินการ และการประเมินผลผลิต ทุกขั้นตอนการประเมินเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

1.3 การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) ของ Alkin เป็นการประเมินความแตกต่างระหว่างสภาวะหรือพฤติกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับเป้าหมายที่ควรจะเป็น

1.4 การประเมินเชิงปริมาณที่เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุน (cost analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ประสิทธิผล/ต้นทุน (cost-effectiveness) และการวิเคราะห์ผลประโยชน์/ต้นทุน (cost-benefit analysis) ซึ่งเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้โครงการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.5 การประเมินการฝึกอบรมและพัฒนา ของ Kirkpatrick การประเมินมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการประเมินปฏิกิริยาหรือการกระทำตอบโต้ (reaction evaluation) ขั้นการประเมินการเรียนรู้ (learning evaluation) ขั้นการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยน (changed behavior evaluation) ขั้นการประเมินผลที่ได้รับ (result evaluation) การประเมินใช้จุดมุ่งหมายเป็นหลักในการเปรียบเทียบ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการฝึกอบรมต่อไป

1.6 การประเมินเป็นอิสระจากเป้าหมาย (goal-free evaluation) ของ Scriven วิธีนี้สนใจทุกองค์ประกอบของโครงการ/องค์การ ทั้งการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้น ผลกระทบ และอิทธิพลจากโครงการ/องค์การทุกองค์ประกอบ การกำหนดประเด็นการประเมินจึงอาจมีขอบเขตกว้างเกินกว่าเป้าหมายของโครงการ/องค์การ ผลการประเมินจึงได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับผลกระทบและผลพลอยได้จากโครงการ/องค์การด้วย

การประเมินเริ่มจากการศึกษาวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น การกำหนดประเด็นและเกณฑ์การประเมิน การออกแบบให้มีกลุ่มควบคุมสำหรับการเปรียบเทียบเพื่อศึกษาอิทธิพลของโครงการ/องค์การ การสร้างเครื่องมือและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มในโครงการ/องค์การที่ได้รับการแทรกแซง (Intervention) กับกลุ่มควบคุม และการจัดทำรายงาน

1.7 การประเมินเน้นการตัดสินใจ (decision-oriented evaluation) ของ Stufflebeam และคณะ หรือการประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งถือเป็นรูปแบบการประเมินที่มีความสำคัญและเป็นรูปแบบที่มีชื่อเสียงและนิยมใช้กันมาก เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการใช้ผลการประเมินในการตัดสินใจบริหารจัดการโครงการ/องค์การ การประเมินแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ตามทฤษฎีระบบ (system theory) ได้แก่

1.7.1 การประเมินบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

1.7.2 การประเมินปัจจัย (input evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยพิจารณาว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการดำเนินงานหรือไม่ การประเมินปัจจัยจะช่วยให้ข้อมูลที่จะตัดสินใจได้ว่าควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้วิธีการกำลังเท่าใด วางแผนการดำเนินการอย่างไร

1.7.3 การประเมินกระบวนการ (process evaluation) การประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับชั้นพิจารณาจากเอกสารและการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ

1.7.4 การประเมินผลกระทบ (impact evaluation) เป็นการประเมินโปรแกรมเพื่อนำไปสู่การได้รับข้อค้นพบเกี่ยวกับประโยชน์ที่ต้องการและไม่ต้องการสูงสุดอันเกิดจากการประเมิน

1.7.5 การประเมินประสิทธิผล (effectiveness evaluation) เป็นการประเมินถึงคุณภาพ ผลผลิต และผลลัพธ์ อันเป็นสำคัญอย่างยิ่งในการประเมิน

1.7.6 การประเมินการถ่ายโอน (transportation evaluation) เป็นการประเมินที่สามารถนำไปสู่โปรแกรมอื่นได้

1.7.7 การประเมินความยั่งยืน (sustainability evaluation) เป็นการประเมินที่สามารถปรับและขยายผลไปสู่โปรแกรมอื่นได้อย่างประสบความสำเร็จ

1.7.8 การประเมินอภิมาน (meta-evaluation) การประเมินอภิมานถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักประเมินทำการประเมินได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การประเมินแต่ละด้านแยกเป็น 3 กิจกรรม คือ การกำหนดของข่ายข้อมูลที่ต้องการ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์และการสังเคราะห์ผลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ กิจกรรมแรกและกิจกรรมสุดท้ายนักประเมินต้องทำงานร่วมพลังร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย จุดเด่นของการประเมินแบบ CIPP Model คือ การประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีความสมบูรณ์ในตัว

2. การประเมินเชิงคุณภาพ หรือเชิงธรรมชาติ (qualitative or naturalistic evaluation) เป็นกระบวนการแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามการประเมินโดยกระบวนการมีระบบ อิงปรัชญาปรากฏการณ์นิยม (phenomenologism) และโครงสร้างนิยม (constructivism) โดยให้ความสำคัญกับความหมายของปรากฏการณ์ในภาพรวม และการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากภาคสนามทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และการวิเคราะห์เนื้อหาโดยไม่ใช้สถิติ จุดเด่นของการประเมินเชิงคุณภาพอยู่ที่คุณค่า ความหมาย และมุมมองของผู้มีส่วนร่วมในการประเมิน โดยไม่เน้นการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เหมือนการประเมินเชิงปริมาณ การประเมินเชิงคุณภาพที่สำคัญมีดังนี้

(1) การประเมินแบบตอบสนอง (responsive evaluation) ของ Stake การประเมินแบบนี้ สนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างครบถ้วน ครอบคลุมเรื่องที่สนใจ (concern) และประเด็น (issue) สำคัญทั้งหมดที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องการ การประเมินมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก การเริ่มต้นและการจัดระเบียบการประเมิน ขั้นที่สอง การระบุเรื่องที่สนใจและประเด็นสำคัญ ขั้นที่สาม การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศโดยใช้วิธีการหลากหลายจากหลายแหล่ง และการวิเคราะห์ และขั้นสุดท้าย การรายงานผลการประเมินและใช้ประโยชน์ ผลการประเมิน

(2) การประเมินยุคที่สี่ (fourth generation evaluation) ของ Guba and Lincoln เป็นการประเมินโดยใช้กลุ่มการตีความ (hermeneutic circle) เพื่อหาความหมาย (meaning) ทั้งในภาพรวมและส่วนย่อยตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ การประเมินมี 12 ขั้นตอน คือ ขั้นทำสัญญาการประเมิน ขั้นจัดระเบียบการประเมิน ขั้นระบุผู้มีส่วนได้เสียกับโครงการ ขั้นพัฒนากลุ่มการตีความเพื่อหาความหมาย ขั้นขยายขอบเขตกลุ่มการตีความ ขั้นจัดเรียงลำดับเรื่องที่สนใจและประเด็นที่ได้รับการตีความและเห็นพ้องกัน ขั้นจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ยังไม่ได้ผลสรุป ขั้นการรวบรวมสารสนเทศ ขั้นเตรียมวาระการเจรจาต่อรอง ขั้นดำเนินการเจรจาต่อรอง ขั้นการจัดทำรายงานประเมิน และขั้นดำเนินการซ้ำตามวงจรการประเมิน

(3) การประเมินกึ่งกฎหมาย (quasi-Legal model of evaluation) มี 2 แบบ แบบแรก คือ การประเมินคู่ปรปักษ์ (adversary evaluation) เป็นการนำสารสนเทศจากทุกแหล่ง โดยเฉพาะจากผู้มีส่วนได้เสียที่มีความคิดเห็นทางบวกและทางลบทั้งสองฝ่าย การประเมินเน้นขั้นการรวบรวมสารสนเทศจากทีมประเมินสองฝ่าย ที่มีความเห็นตรงกันข้าม ขั้นการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นทั้งสองฝ่าย แบบที่สอง คือ การประเมินแบบตุลาการ (judicial evaluation) เป็นการประยุกต์ใช้กระบวนการทางศาล การประเมิน เริ่มจากการสำรวจประเด็นการประเมิน การประชุมรับฟังข้อมูลสารสนเทศ และการตั้งคณะผู้ประเมิน ทำหน้าที่คล้ายคณะลูกขุนทำหน้าที่ฟังข้อมูลทั้งสองด้าน เหมือนกับการรับฟังข้อมูลจากโจทก์และจำเลยในศาล มีการซักค้าน และโต้แย้งได้ ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะโดยคณะผู้ประเมิน

(4) การประเมินอิงความเชี่ยวชาญ (expertise based evaluation) ของนักศิลปศึกษาชื่อ Eisner ซึ่งพัฒนาการประเมินโดยใช้แนวคิดการวิพากษ์งานศิลปะของผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการประชุมร่วมกันพิจารณาตัดสิน (connoisseurship) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดสรร อธิบายความหมายให้แนวคิดและให้คุณค่าแก่โครงการ/องค์การ และขั้นการวิพากษ์ (criticism) โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อคิดวิจารณ์จุดเด่น/จุดด้อย ผลผลิต/ผลกระทบและแนวทางการพัฒนา

(5) การประเมินอิงผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder-based evaluation) ของ National Institution of Education (NIE) (Cousins and Earl, 1992; Brandon, 1998) เป็นการประเมินที่รวมผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน โดยผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ประเมินหลัก และมีการใช้ประโยชน์ผลการประเมิน (evaluation use) มากขึ้น

(6) การประเมินแบบมีส่วนร่วม (participatory evaluation) เป็นการประเมินที่ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมจำนวนน้อยกว่า แต่มีบทบาทในการประเมินมากกว่าการประเมินอิงผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน และผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมการประเมินเกิดการเรียนรู้เทคนิคการประเมินจากการปฏิบัติจริง ผลการประเมินตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียมากขึ้น และมีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง แนวคิดการประเมินแบบมีส่วนร่วม ได้รับการพัฒนาเป็นรูปแบบการประเมินแนวใหม่อีกหลายแบบ ได้แก่ การประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ

(empowerment evaluation) การประเมินแบบประชาธิปไตย (democratic evaluation) การประเมินแบบพัฒนาการ (developmental evaluation)

Cousins, Donohue and Bloom (1996) Borden and Perkins (1999) สรุปว่า การประเมินแบบต่างๆ เหล่านี้รวมเรียกว่า การประเมินแบบรวมพลัง (collaborative evaluation) และให้นิยามว่าเป็นการประเมินที่รวมผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มมาร่วมมือรวมพลังช่วยกันดำเนินการประเมิน ระดับความเข้มในการมีส่วนร่วมมีสูงมาก ทั้งผู้ประเมินและผู้มีส่วนได้เสีย ต่างก็มีสิทธิเท่าเทียมกันในการตัดสินใจเรื่องเทคนิคการประเมินทั้งหมด กิจกรรมการประเมินที่สำคัญคือ การประชุมปรึกษาหารือกันจนสมาชิกในทีมประเมินมีความรู้ความเข้าใจใกล้เคียงกัน การประเมินประกอบด้วย ขั้นตอนรวมพลังสำรวจสภาพเริ่มต้นเพื่อศึกษาจุดเด่น/จุดด้อย ขั้นตอนรวมพลังกำหนดเป้าหมายการประเมิน ขั้นตอนรวมพลังกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินการ และขั้นตอนรวมพลังเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย และการใช้ผลการประเมิน

(7) การประเมินแบบตรวจเยี่ยมพื้นที่ (Evaluative Site Visits) เป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการประเมินที่ผู้ประเมินนิยมใช้กันมาก ซึ่งการประเมินแบบตรวจเยี่ยมพื้นที่ หมายถึงกระบวนการประเมินเมื่อผู้ประเมินเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีการเตรียมการอย่างดี ได้ออกพื้นที่เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง หรือรวบรวมจากรายงานของผู้ประเมินที่มีประสบการณ์ให้ได้สารสนเทศเพื่อจัดทำเป็นรายงานหลักฐานสำคัญตามวัตถุประสงค์การประเมิน

โดยสิ่งที่ถูกประเมินต้องมีข้อมูลชัดเจน ผลผลิตขึ้นเดียว แต่ต้องเป็นองค์รวมของบุคคล กิจกรรมการกระทำ โครงสร้างสนับสนุนการทำงาน กระบวนการ และผลผลิต ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การประเมินแบบตรวจเยี่ยมพื้นที่ เป็นการดำเนินงานภายใต้เงื่อนไขความจำกัดด้านเวลา ผู้ประเมินต้องการเวลาไม่มากนัก ในการ “สัมผัส” กับสภาพที่เกิดขึ้นจริง โดยทั่วไปผู้ประเมินสามารถใช้เวลาเพียง 1-3 วัน หรือน้อยกว่านั้น ในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศได้ครบถ้วนตามที่ต้องการ ดังนั้น การที่ผู้ประเมินต้องออกพื้นที่หลายครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย จึงไม่ถือว่าเป็นการประเมินแบบตรวจเยี่ยม

Lawrenz, Keiser and Lavoie (2003) มหาวิทยาลัยมินเนโซต้า ได้เสนอแนวคิดที่ผู้ประเมินสามารถพัฒนากิจกรรมการตรวจเยี่ยมพื้นที่ ให้เป็นการประเมินแบบตรวจเยี่ยมพื้นที่ได้ โดยที่แนวคิดการตรวจเยี่ยมในพื้นที่คล้ายคลึงกับแนวคิดการประเมินเชิงคุณภาพ ผู้ประเมินจึงยึดหลักการประเมินหลายวิธีด้วยคณะผู้ประเมินหลายคน โดยคณะผู้ประเมินอาจมีปฏิสัมพันธ์กับคนในพื้นที่และรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ หรืออาจรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นปรนัยซึ่งเป็นอิสระจากความคิดของผู้ประเมินก็ได้ หรืออาจใช้วิธีการแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพก็ได้

2.5 รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการนั้นมีหลากหลายรูปแบบ ในที่นี้ขอกล่าวถึง 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model) ที่มุ่งเน้นจุดมุ่งหมาย/เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก โดยพยายามกำหนดจุดมุ่งหมายตลอดจนตีค่าจุดมุ่งหมาย การประเมินจะให้คุณค่ามากน้อยและพิจารณาวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผู้นำในการประเมินนี้ ได้แก่ R.TYLER, R.HAMMOND, METFFSSEL และ MICNAEL

2. รูปแบบการประเมินที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) ซึ่งการยึดเกณฑ์การประเมินจะพิจารณาจากเกณฑ์ภายใน ได้แก่ ขบวนการต่างๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์บรรลุ ส่วนเกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลของการที่วัตถุประสงค์บรรลุผล ซึ่งถ้าหากเป็นการประเมินกระบวนการหรือวิธีการก็จัดว่าเป็นรูปแบบการประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายใน และหากเป็นการประเมินผลสำเร็จในภาพรวมจัดว่าเป็นรูปแบบการประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก ผู้นำในการประเมินรูปแบบนี้ ได้แก่ M.SCRIVEN และ R.STAKE

3. รูปแบบการประเมินที่ช่วยการตัดสินใจ (DECISION MODEL) เป็นการประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยการตัดสินใจของผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจ ผู้นำในด้านนี้คือ GUBA และ STUFELERFAM, M. ALKIN และ PROVUS ซึ่งจะได้นำรายละเอียดของแต่ละรูปแบบการประเมินดังนี้

1.1 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP: CONTEXT EVALUATION INPUT EVALUATION PROCESS EVALUATION และ PRODUCT EVALUATION รูปแบบการประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การรวบรวมสาระต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกขั้นต่างๆ ของรูปแบบนี้ ประกอบด้วย

(1) การบรรยาย คือ การบอกสาระต่างๆ ที่ต้องการ การให้คำจำกัดความสิ่งที่ต้องการและอธิบายความต้องการต่างๆ ได้

(2) การรวบรวม จัดระบบ และวิเคราะห์สาระต่างๆ ที่ได้จากข้อ (1) บางครั้งใช้เทคนิคทางสถิติช่วย

(3) การจัดหา หมายถึง การสังเคราะห์สาระเหล่านี้เพื่อนำผลมาใช้ประเมิน

ซึ่งจากขั้นต่างๆ ของรูปแบบการประเมินนี้ สรุปได้ว่า ต้องการสาระอะไรบ้างที่จะช่วยการตัดสินใจ และจะนำสาระต่างๆ เหล่านี้ไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างไร

การใช้ CIPP Model ประเมินเรื่องต่างๆ 4 เรื่อง คือ ประเมินเนื้อหา (CONTEXT EVALUATION) ประเมินสิ่งที่ใส่เข้าไป (INPUT EVALUATION) ประเมินวิธีการ (PROCESS EVALUATION) และประเมินผลที่ได้ออกมา (OUTPUT EVALUATION) ซึ่งจะได้นำรายละเอียดดังนี้

การประเมินเนื้อหา (CONTEXT EVALUATION) คือ การหาจุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาที่เป็นไปได้จากสิ่งที่เป็นไปไม่ได้จากมโนทัศน์ของตัวประกอบที่เกี่ยวข้องจากสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาจากปัญหาต่างๆ ความต้องการ และโอกาส เพื่อให้ได้จุดมุ่งหมายที่ต้องการ การประเมินเนื้อหาใช้วิธีบรรยาย

สภาพที่เป็นจริงเทียบกับสภาพที่น่าจะเป็น หรือที่คาดหวังว่าควรจะเป็น ข้อสรุปของการประเมินเนื้อหา คือ จุดมุ่งหมายเฉพาะ

การประเมินสิ่งที่ใส่เข้าไป (INPUT EVALUATION) คือ การหาแหล่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ได้ แหล่งต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ ระบบการสอนและวิธีการสอน ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ สิ่งทีใส่เข้าไปจะช่วยผู้ตัดสินใจในการเลือกกลยุทธ์ต่างๆ และช่วยออกแบบขบวนการที่เหมาะสมกับสภาพการ ตัวอย่างการประเมินนี้ เช่น ผู้ประเมินช่วยหาแหล่งความรู้ที่จะช่วยให้ผู้ตัดสินใจนำมาใช้ในการเรียน การสอนวิชาเคมีซึ่งได้กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะไว้เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังช่วยแนะวิธีที่จะนำเครื่องมือทดลอง โสตทัศนศึกษาต่างๆ เหล่านี้มาใช้ในการทำให้โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายด้วย

การประเมินกระบวนการ (PROCESS EVALUATION) จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อโครงการสอนได้จัดตั้งเรียบร้อยแล้วและกำลังดำเนินการ จุดมุ่งหมายของการประเมินกระบวนการ ก็เพื่อชี้ข้อบกพร่องของแบบ กระบวนการที่วางแผนไว้และยังมีได้ลงมือปฏิบัติ ผู้ประเมินจะต้องบรรยายเหตุการณ์ กิจกรรม และวิเคราะห์ข้อบกพร่องซึ่งมักจะใช้ตนเองเป็นผู้พิจารณา ในตอนนี้ผู้ประเมินมีหน้าที่ช่วยผู้ตัดสินใจในการคาดหมายปัญหาและจุดอ่อนที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนหาทางเอาชนะจุดอ่อน และช่วยแก้ปัญหาด้วย

การประเมินผล (OUTPUT EVALUATION) คือ ความพยายามที่จะวัดผล และแปลความหมายสิ่งที่ได้รับจากโครงการ

1.2 CSE Model เป็นรูปแบบการประเมินของศูนย์เพื่อการศึกษาเรื่องการประเมิน (CENTER FOR THE STUDY OF EVALUATION) ที่มหาวิทยาลัย UCLA โดยมี M. ALKIN เป็นผู้อำนวยการศูนย์โมเดลนี้ให้คำจำกัดความของการประเมินว่า เป็นขบวนการเพื่อใช้ในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้แก่ การเลือก การรวบรวม การวิเคราะห์ และการรายงานสาระให้กับผู้ตัดสินใจ แบ่งการประเมินเป็น 5 แบบ คือ

1.2.1 การตีค่าความต้องการหรือวัตถุประสงค์ (NEED ASSESSMENT) ผู้ประเมินมีบทบาทในด้านการจัดหาสาระที่ว่าด้วยขอบเขตของโครงการศึกษา จุดมุ่งหมายของโครงการ ตลอดจนผลที่ต้องการของโครงการ โดยพยายามกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการให้ได้ ซึ่งการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องในตอนนี้ คือ การเลือกปัญหา

1.2.2 การวางแผนโครงการ (PROGRAM PLANNING) หลังจากได้จากจุดมุ่งหมายแล้วก็พยายามหาสาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสอน วางแผนว่าโครงการสอนจะต้องมีสาระอะไรบ้างในส่วนที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การตัดสินใจในตอนนี้ คือ การเลือกโครงการ

1.2.3 การประเมินการปฏิบัติ (IMPLEMENTATION EVALUATION) หลังจากที่ได้โครงการแล้ว ก็มุ่งไปยังเรื่องที่ว่าโครงการจะทำได้มากน้อยเพียงใดจึงจะสอดคล้องกับแผนที่วางไว้ การตัดสินใจในขั้นนี้ คือ การปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงโครงการ

1.2.4 การประเมินความก้าวหน้า (PROGRESS EVALUATION) การประเมินในขั้นนี้คำนึงถึงขอบเขตที่โครงการวางแผนไว้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด การประเมินนี้เพื่อชี้แนะความสำเร็จของส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ พยายามมองหาจุดอ่อนต่างๆ การตัดสินใจในขั้นนี้การปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงในโครงการ

1.2.5 การประเมินผล (OUTCOME EVALUATION) เป็นขั้นสุดท้ายของรูปแบบการประเมินเป็นการประเมินคุณค่าของโครงการจากผลของโครงการ เพื่อดูว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้บรรลุได้มากน้อยเพียงใด ผู้ประเมินต้องเสนอสาระต่างๆ ให้ผู้ตัดสินใจเมื่อเขาจะได้ตัดสินใจว่า โครงการควรยุติเปลี่ยนแปลง คงไว้ หรือขยายให้กว้างและลึกมากขึ้นเพียงใด การตัดสินใจในขั้นนี้คือการรับรองหรือยุติโครงการ

1.3 THE DISCREPANCY MODEL เป็นโมเดลที่เสนอโดย M.PROVUS ซึ่งให้คำจำกัดความของการประเมินว่า เป็นขบวนการที่ต้องการหามาตรฐานของโครงการ ถ้าเกิดความขัดแย้งระหว่างปฏิบัติการกับมาตรฐานของโครงการ ควรมีโครงการต่อไปหรือไม่ และจะใช้สาระที่เป็นความขัดแย้งมาเปลี่ยนแปลงปฏิบัติการโครงการ หรือมาตรฐานของโครงการได้อย่างไร

ลำดับขั้นตอนของรูปแบบการประเมินมีดังนี้

(1) การออกแบบ (DESIGN) ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของโครงการ โดยมีผู้เรียนและอาจารย์เป็นแหล่งที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมสอนที่คาดว่าจะทำให้เกิดผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายมีอะไรบ้าง

(2) การติดตั้ง (INSTALLATION) เป็นการเปรียบเทียบข้อขัดแย้งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติตามโครงการกับมาตรฐานของโครงการ เป็นการคาดหมายความขัดแย้งปัญหาจุดอ่อนต่างๆ ในขั้นนี้ผู้ตัดสินใจต้องเลือกระหว่างยุติหรือดำเนินต่อ หรือเปลี่ยนแปลงโครงการ หรือเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน

(3) ขบวนการ (PROCESS) เป็นการปฏิบัติการเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุผล บทบาทในขั้นนี้จะเหมือนการเปรียบเทียบผลประเมินเป็นระยะๆ กับมาตรฐาน เพื่อหาข้อขัดแย้ง

(4) ผล (PRODUCT) เพื่อตอบคำถามว่า โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ความขัดแย้งของจุดมุ่งหมายกับผลมีหรือไม่ ถ้ามีคืออะไรบ้าง การเปรียบเทียบโครงการ (PROGRAM COMPARISOM) เป็นขั้นสุดท้ายเพื่อเป็นการตีราคา โดยอาศัยการวิเคราะห์ทางด้านการลงทุน – กำไรของโครงการ ที่พึงทำสำเร็จกับโครงการอื่นที่สามารถจะเปรียบเทียบกันได้

2.6 การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการ คือกระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่านโยบาย/แผนงาน/โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด โดยมีมาตรฐานและเครื่องมือในการวัดที่แม่นยำและเชื่อถือได้ การประเมินผลจึงคล้ายกับการหาใครสักคนหนึ่งเอากระจกมาส่องให้เราเห็นหน้าตาตัวเองว่า สวยงามดีแล้วหรือยัง มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง จะได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง ดังจะเห็นได้

จากการบริหารแนวใหม่หรือการบริหารในระบบเปิด (Open System) นั้นถือว่าการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ซึ่งจุดมุ่งหมายของการประเมินผลโครงการมีดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนหรือยกเลิก การประเมินผลจะเป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจว่าควรยกเลิกโครงการหรือสนับสนุนให้มีการขยายผลต่อไป โดยเฉพาะการมีโครงการใหม่ๆ ยังมิได้จัดทำในรูปของโครงการทดลอง (Experimental) ซึ่งมีโอกาสจะผิดพลาดหรือล้มเหลวได้ง่าย ความล้มเหลวของโครงการจึงมิใช่ความล้มเหลวของผู้บริหารเสมอไป ดังนั้นถ้าเราประเมินผลแล้วโครงการนั้นสำเร็จตามที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ก็ควรดำเนินการต่อไป แต่ถ้าประเมินผลแล้วโครงการนั้นมีปัญหา หรือมีผลกระทบเชิงลบมากกว่าเราก็ควรยกเลิกไป

2. เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามโครงการ ว่าเป็นไปตามที่กำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้เพียงใด

3. เพื่อปรับปรุงงาน ถ้าเรานำโครงการไปปฏิบัติแล้ว พบว่าบางโครงการไม่ได้เสียทั้งหมด แต่ก็ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ เราควรนำโครงการนั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยพิจารณาว่าโครงการนั้นบกพร่องในเรื่องใด เช่น ขาดความร่วมมือของประชาชน ขัดต่อค่านิยมของประชาชน ขาดการประชาสัมพันธ์ หรือสมรรถนะขององค์การที่รับผิดชอบต่ำ เมื่อเราทราบผลของการประเมินผลเราก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงประเด็น

4. เพื่อศึกษาทางเลือก (Alternative) โดยปกติในการนำโครงการไปปฏิบัตินั้น ผู้บริหารโครงการจะพยายามแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด จากทางเลือกอย่างน้อย 2 ทางเลือก ดังนั้นการประเมินผลจะเป็นการเปรียบเทียบทางเลือก ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกทางเลือกใดปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยลง

5. เพื่อขยายผล ในการนำโครงการไปปฏิบัติ ถ้าเราไม่มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เราอาจจะไม่ทราบถึงความสำเร็จของโครงการ แต่ถ้าเราประเมินผลโครงการเป็นระยะสม่ำเสมอ ผลปรากฏว่าโครงการนั้นบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดวัตถุประสงค์ เราก็ควรจะขยายผลโครงการนั้นต่อไป แต่การขยายผลนั้นมิได้หมายความว่าขยายไปได้ทุกพื้นที่ การขยายผลต้องคำนึงถึงมิติของประชากร เวลา สถานที่ สถานการณ์ต่างๆ เช่น โครงการปลูกพืชเมืองหนาวจะประสบความสำเร็จดีในพื้นที่ภาคเหนือ แต่ถ้าขยายผลไปยังภูมิภาคอื่นอาจจะไม่ได้ผลดีเสมอไป เพราะต้องคำนึงถึงลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เชื้อชาติ ค่านิยม ฯลฯ ดังนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ สิ่งที่น่าไปในพื้นที่หนึ่งอาจได้ผลดี แต่นำไปขยายผลในพื้นที่หนึ่งอาจไม่ได้ผล หรือสิ่งที่เคยทำได้ผลดีในช่วงเวลาหนึ่ง อาจจะไม่ได้อีกในช่วงเวลาหนึ่ง

สำหรับในส่วนของการดำเนินการประเมินผลโครงการนั้นมีแนวคิดและรูปแบบการประเมินหลายลักษณะดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งในส่วนของการวิจัยเชิงประเมินผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บทฯ ครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินแบบผสมผสานโดยคณะผู้วิจัยได้มีการนำเอารูปแบบการประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model) หรือแบบอิงวัตถุประสงค์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์การประเมินเพื่อพิจารณาว่า วัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ได้รับ

การตอบสนองหรือบรรลุได้ตามเป้าประสงค์หรือไม่ มาเป็นตัวกำหนดรูปแบบในการประเมินผลการดำเนินงานทั้งในระดับโครงการและในระดับแผนแม่บท โดยในระดับโครงการนั้นมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นตัวตั้งแล้วจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายโครงการที่มีการกำหนดไว้ เช่นเดียวกับในระดับแผนแม่บทที่มีการนำเอาเป้าหมายของแผน ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทมากำหนดเป็นตัวตั้ง เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของการดำเนินงานของโครงการกับแผนแม่บทต่อไป

ยิ่งไปกว่านั้นในส่วนของการประเมินผลการดำเนินงานโครงการโดยเฉพาะในระดับโครงการ ทางคณะผู้วิจัยได้มีการนำเอารูปแบบการประเมินแบบชิป หรือ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มาปรับใช้เป็นกรอบในการประเมินโดยพบว่า แนวคิดของสตัฟเฟิลบีม เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน นอกจากนี้ สตัฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินด้านบริบทสภาพแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการโดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการแต่การประเมินผลแบบนี้มิได้ให้ความสนใจต่อเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย / แผนงาน / โครงการเท่าที่ควร

2.7 เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด

การประเมินผลการปฏิบัติงานหรือโครงการที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้รับผิดชอบส่วนใหญ่ มักเป็นการประเมินผลในระบบเปิด ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือและกรอบแนวทางในการวิเคราะห์และประเมินผลโครงการ โดยเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินโครงการ มีดังนี้

1. เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress) เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกิจกรรมกับเป้าหมายที่กำหนดตามแผน การประเมินมุ่งตอบคำถามการดำเนินงานกิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เป็นไปตามกรอบเวลาหรือไม่ และมีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง โดยมีตัวชี้วัด 4 ตัว คือ

1.1 ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา เป็นการดูสัดส่วนผลผลิต (Output) ของโครงการว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด เมื่อเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลาที่กำหนด

1.2 จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ เป็นการพิจารณาจำนวนกิจกรรมและประเภทกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ทั้งกิจกรรมหลัก กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมรอง และกิจกรรมเสริมในช่วงระยะเวลา

1.3 ทรัพยากรที่ใช้ไปในช่วงเวลา เป็นการวัดความก้าวหน้าของการใช้ทรัพยากรในโครงการ ครอบคลุมด้านงบประมาณ โครงการ และอัตราการใช้บุคลากรสัมพันธ์กับเวลา

1.4 ระยะเวลาที่ใช้ไป เป็นการวัดความก้าวหน้าในการใช้เวลาไปแล้วเท่าใด และเหลือระยะเวลาอีกเท่าใดจึงจะครบกำหนดแล้วเสร็จ เพื่อทราบถึงระยะเวลาที่จะต้องใช้จริงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวม

2. เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปในการดำเนินงาน ทรัพยากรที่ใช้นอกงบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการจัดการ และเวลาที่ใช้ไปในการดำเนินงาน มีตัวชี้วัด 4 ตัว คือ

2.1 สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย เป็นการวัดประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการเงินของโครงการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับการลงทุน

2.2 ผลผลิตต่อกำลังคน เป็นการวัดประสิทธิภาพการผลิตต่อบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่โครงการ

2.3 ผลผลิตต่อหน่วยเวลา เป็นการวัดประสิทธิภาพการผลิตในช่วงเวลา

2.4 การประหยัดทรัพยากรการจัดการ เป็นการวัดความสามารถของโครงการในการประหยัดทรัพยากรทางการบริหารจัดการ

3. เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการพิจารณาระดับการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยดูจากผลลัพธ์การดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงของประชากรกลุ่มเป้าหมายของโครงการ มีตัวชี้วัด 4 ตัว ได้แก่

3.1 ระดับการบรรลุเป้าหมาย เป็นการวัดว่าโครงการบรรลุเป้าหมายด้านใดบ้าง และส่งผลต่อประชากรเป้าหมายอย่างไร สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรเป้าหมายได้

3.2 ระดับการมีส่วนร่วม เป็นการวัดระดับความสำเร็จโดยเน้นความสำคัญในมิติการมีส่วนร่วม และสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อระดับความสำเร็จได้

3.3 ระดับความพึงพอใจ เป็นการวัดระดับการยอมรับ โดยดูจากสัดส่วนของประชากรเป้าหมายที่พึงพอใจกับบริการของรัฐ

3.4 ความเสี่ยงของโครงการ เป็นการวัดเพื่อทราบว่าการมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านใดด้านหนึ่ง หรือเป้าหมายรวมของโครงการหรือไม่ โดยพิจารณาปัจจัยอย่างรอบด้านทั้งในมิติของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม รวมถึงช่วงเวลาด้วย

4. เกณฑ์ผลกระทบ (Impacts) เป็นการพิจารณาผลกระทบโดยรวมที่มีต่อประชากรกลุ่มเป้าหมายในระยะยาว โดยมีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ

4.1 คุณภาพชีวิต เป็นการวัดผลกระทบต่อการพัฒนาหรือการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

4.2 เจตคติและความเข้าใจ เป็นการวัดที่มุ่งเน้นเจตคติ และความเข้าใจของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโครงการ โดยสามารถวัดระดับได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบที่มีต่อโครงการ

4.3 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นการวัดเพื่อให้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยเทียบกับระยะก่อนและหลังมีโครงการ

5. เกณฑ์ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการและความต้องการในการแก้ไขปัญหาตามที่กำหนดไว้ เป็นไปตามที่ตั้งไว้หรือไม่ มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ

5.1 ประเด็นปัญหาหลัก เป็นการพิจารณาจำนวนเรื่อง หรือประเด็นปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตามมิติต่างๆ

5.2 มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เป็นการวัดความสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นมาตรการทั้งระยะสั้นและระยะยาว

5.3 ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เป็นการวัดถึงความต้องการของผู้รับบริการในการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่

6. เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability) เป็นการพิจารณาที่สืบเนื่องจากความสอดคล้อง โดยพิจารณาจากระดับความต่อเนื่องของกิจกรรมว่าจะสามารถดำเนินการต่อไปได้หรือไม่ มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ

6.1 ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ เป็นการวัดถึงการจัดการทรัพยากรทางการเงินของโครงการ ซึ่งบ่งบอกถึงความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของโครงการ

6.2 สมรรถนะด้านสถาบัน เป็นการวัดถึงความสามารถของหน่วยงานในการบริหารโครงการในมิติต่างๆ

6.3 ความเป็นไปได้ในการขยายผล เป็นการวัดความยั่งยืนของโครงการ ซึ่งพิจารณาจากความสามารถในการพึ่งพาตนเอง โอกาส และช่องทางในการขยายผลการดำเนินงานโครงการ

7. เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity) เป็นการพิจารณาที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมในสังคม โดยดูจากผลลัพธ์ และผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยยึดหลักการได้รับความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความทั่วถึง ในการได้รับบริการ การจัดสรรคุณค่า และการกระจายผลตอบแทน โดยมีตัวชี้วัด 3 ตัวคือ

7.1 ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ เป็นการวัดที่ให้ความสำคัญกับทุกกลุ่มย่อย

7.2 ความเป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นการวัดที่ให้ความสำคัญเรื่องเพศ การเลือกปฏิบัติระหว่างเพศ

7.3 ความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น เป็นการวัดที่ให้ความสำคัญระหว่างชนรุ่น ระหว่างชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน

8. เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ (Externalities) เป็นการให้ความสำคัญในการประเมินโครงการเพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินโครงการจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบด้านลบต่อสังคม มีตัวชี้วัด 3 ตัว คือ

8.1 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการวัดผลความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ

8.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นการวัดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ

8.3 ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นการวัดความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสังคม และวัฒนธรรมของชุมชนที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ

สำหรับตัวบ่งชี้ (Indicators) ความสำเร็จของโครงการนั้น หมายถึงข้อความที่แสดงหรือระบุประเด็นที่ต้องการจะวัดหรือประเมิน หรือตัวแปรที่ต้องการจะศึกษา โดยจะมีการระบุลักษณะที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรม ทั้งส่วนที่มีลักษณะเชิงปริมาณ และส่วนที่แสดงลักษณะเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ในการสร้างตัวชี้วัดที่ดี จำเป็นจะต้องมีหลักการที่ใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินการดังนี้

1. เลือกใช้/ สร้างตัวชี้วัดที่เป็นตัวแทนที่สำคัญเท่านั้น
2. คำอธิบาย หรือการกำหนดตัวชี้วัดควรเป็นวลีที่มีความชัดเจน
3. ตัวชี้วัดอาจจะกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพก็ได้
4. ควรนำจุดประสงค์ของโครงการ หรือประเด็นการประเมินมากำหนดตัวชี้วัด
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดควรรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งปฐมภูมิ และทุติยภูมิ

ยกตัวอย่างการจำแนกประเภทของตัวชี้วัดตามลักษณะของสิ่งที่ได้รับการประเมิน เช่น

ตัวชี้วัดด้านบริบท (Context): ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. สถานะแวดล้อมของ ก่อนมีโครงการ (ปัญหาวิกฤต)
2. ความจำเป็น หรือความต้องการขณะนั้น และอนาคต
3. ความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ตัวชี้วัดด้านปัจจัยนำเข้า (Input): ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ความพร้อมของทรัพยากร เช่น งบประมาณ คน วัสดุอุปกรณ์ เวลา กฎระเบียบ
3. ความเหมาะสมของขั้นตอนระหว่างปัญหา สาเหตุของปัญหาและกิจกรรม

ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ (Process): ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. การตรวจสอบกิจกรรม เวลา และทรัพยากรของโครงการ
2. ความยอมรับของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการในพื้นที่
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
4. ภาวะผู้นำในโครงการ

ตัวชี้วัดด้านผลผลิต (Product): ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. อัตราการมีงานทำของประชาชนที่ยากจน
2. รายได้ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ
3. ความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ

ตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์ (Outcomes): ตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตของตนเอง และครอบครัวตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. การไม่อพยพย้ายถิ่น
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

เกณฑ์ และตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลโครงการได้ดี ซึ่งจะครอบคลุม มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ด้านบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถวัดถึงความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการพัฒนาต่างๆ ของรัฐได้ ซึ่งในทางปฏิบัตินักประเมินผล จะต้องนำเกณฑ์ และตัวชี้วัดดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะ และบริบทของโครงการด้วย

2.8 โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา

2.8.1 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต นวัตกรรมสื่อสารสังคม เป็นหลักสูตร 4 ปี กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาดังนี้

วิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานบังคับ	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
วิชาเอก			
วิชาเอกบังคับ	ไม่น้อยกว่า	29	หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	21	หน่วยกิต
วิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
วิชาโท	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

รายละเอียดโครงสร้างหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็น 7 กลุ่มวิชาดังนี้

กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาต่างประเทศ	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
ภาษาไทย	ไม่น้อยกว่า	4	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสารสนเทศ	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาพลศึกษา	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาบูรณาการ	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต

กลุ่มวิชาภาษา กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาภาษาไทย ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

ทย.	101	ทักษะทางภาษา 1	2(2-0)
TH	101	Language Skill 1	
ทย.	102	ทักษะทางภาษา 2	2(2-0)
TH	102	Language Skill 2	

กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

อก	101	อังกฤษระดับพื้นฐาน 1	3(3-0)
EN	101	English for Beginners I	
อก	102	อังกฤษระดับพื้นฐาน 2	3(3-0)
EN	102	English for Beginners II	
อก	103	อังกฤษระดับต้น 1	3(3-0)
EN	103	Pre – Intermediated English I	
อก	104	อังกฤษระดับต้น 2	3(3-0)
EN	104	Pre – Intermediated English II	
อก	105	อังกฤษระดับกลาง 1	3(3-0)
EN	105	Intermediate English I	
อก	106	อังกฤษระดับกลาง 2	3(3-0)
EN	106	Intermediated English II	
อก	107	อังกฤษระดับสูง 1	3(3-0)
EN	107	Upper – Intermediated English I	
อก	108	อังกฤษระดับสูง 2	3(3-0)
EN	108	Upper – Intermediated English II	

กลุ่มวิชาสารสนเทศ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

บส.	101	ทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ	2(2-0)
LIS	101	Information Literacy Skills	

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กำหนดให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

มน	101	มนุษย์กับความงาม	2(2-0)
HM	101	Human and Aesthetics	
มน	102	มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม	2(2-0)
HM	102	Man, Reasoning and Ethics	
มน	103	มนุษย์กับสันติภาพ	2(2-0)
HM	103	Man and Peace	
มน	104	วิถีธรรมแห่งสุขภาวะ	2(1-2)
HM	104	Dhamapatha to well-being	

มน	105	มนุษยศาสตร์สำหรับมนุษยชาติ	2(2-0)
HM	105	Humanities for Humanity	
มน	106	มนุษย์กับศาสนา	2(2-0)
HM	106	Man and Religions	
มน	107	มนุษย์กับการพัฒนาตนเอง	2(2-0)
HM	107	Men and Self Development	
จิต	101	จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน	2(2-0)
PG	101	Psychology in Everyday Life	
จิต	101	จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0)
EP	101	Introduction to Psychology	
ปรัชญา	101	ปรัชญาเบื้องต้น	2(2-0)
PH	101	Introduction to Philosophy	
ปรัชญา	111	พุทธศาสนา	2(2-0)
PH	111	Buddhism	
ศศ	103	ศิลปะประเพณีนิยม	2(2-0)
FA	103	Traditional Arts	
* จิต 101 และ จศ 101 เป็นวิชาที่เทียบเท่ากัน			

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กำหนดให้เลือกรเรียน ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ทร	100	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	2(2-0)
BU	100	General Businesses	
ปศ	103	มนุษย์กับอารยธรรม	2(2-0)
HI	103	Man and Civilization	
ภม	104	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
GE	104	Man and Environment	
รัฐ	102	มนุษย์กับการเมือง	2(2-0)
PO	102	Man and Politics	
ศฐ	101	เศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน	2(2-0)
EC	101	Contemporary Thai Economy	
สก	111	สังคมและวัฒนธรรมไทย	2(2-0)
SO	111	Thai Society and Culture	

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คณ	101	คณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน	2(2-0)
MA	101	Mathematic in Daily Life	
คพ	101	เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น	2(2-0)
CP	101	Introductions to Information Technology	
วท	101	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
SC	101	Science, Technology and Environment	
วท	102	วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
SC	102	Science and Quality of Life	

กลุ่มวิชาพลศึกษา เลือกเรียน กำหนดให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

สข	100	วิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ	1(1-1)
HE	100	Healthy Lifestyle	
วทก	100	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	1(1-1)
SPS	100	Exercise for Health	
วนก	103	นันทนาการกับการอยู่ค่ายพักแรม	1(1-1)
RCS	103	Recreation and Camping	
พล	100	พลศึกษาเพื่อชีวิต	1(1-1)
PE	100	Physical Education for Life	
พล	182	ว่ายน้ำเบื้องต้น	1(1-1)
PE	182	Fundamental Swimming	
พล	183	เทนนิสเบื้องต้น	1(1-1)
PE	183	Fundamental Tennis	
พล	184	ยูโดเบื้องต้น	1(1-1)
PE	184	Fundamental Judo	
พล	185	ไอคิโดเบื้องต้น	1(1-1)
PE	185	Fundamental Aikido	
พล	186	การเสริมสร้างร่างกายเบื้องต้น	1(1-1)
PE	186	Fundamental Body Fitness	
พล	187	กิจกรรมเข้าจังหวะเบื้องต้น	1(1-1)
PE	187	Fundamental Rhythmic Activity	

พล	188	การต่อสู้ป้องกันตัวเบื้องต้น	1(1-1)
PE	188	Fundamental Self-Defense	
พล	189	กอล์ฟเบื้องต้น	1(1-1)
PE	189	Fundamental Golf	
พล	191	บาสเกตบอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE	191	Fundamental Basketball	
พล	192	ฟุตบอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE	192	Fundamental Football	
พล	193	เทเบิลเทนนิสเบื้องต้น	1(1-1)
PE	193	Fundamental Table Tennis	
พล	194	แบดมินตันเบื้องต้น	1(1-1)
PE	194	Fundamental Badminton	
พล	195	ลีลาศพื้นฐาน	1(1-1)
PE	195	Fundamental Ballroom Dance	
พล	196	การเต้นแอโรบิกพื้นฐาน	1(1-1)
PE	196	Fundamental Aerobic Dance	
พล	197	เกมเบ็ดเตล็ดเบื้องต้น	1(1-1)
PE	197	Fundamental Games	
พล	198	ฟุตซอลเบื้องต้น	1(1-1)
PE	198	Fundamental Futsal	

กลุ่มวิชาบูรณาการ กำหนดให้เรียน ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต จากระายวิชาต่อไปนี้

มศว	201	บูรณาการ 1	3(3-0)
SWU	201	Integration I	
มศว	202	บูรณาการ 2	3(3-0)
SWU	202	Integration II	
มศว	301	บูรณาการ 3	2(2-0)
SWU	301	Integration III	
มศว	302	บูรณาการ 4	2(2-0)
SWU	302	Integration IV	

2. หมวดวิชาพื้นฐานบังคับ รายละเอียดโครงสร้างรายวิชาพื้นฐานบังคับ

หมวดวิชาพื้นฐานบังคับ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
(จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา)

นว 101	สังคมดิจิทัลและ นิเวศวิทยาเชิงวัฒนธรรม	3(3-0)
CS 101	Digital Society and Cultural Ecology	
นว 102	สุนทรียศาสตร์ร่วมสมัย	3(3-0)
CS 102	Contemporary Aesthetics	
นว 103	จริยธรรมและประเด็นทางกฎหมายสารสนเทศ	3(3-0)
CS 103	Ethic and Law Issue Information Technology	
ภส 201	สื่อดิจิทัลกับสังคม	3(3-0)
CD 201	Digital Media and Society	
นส 101	นวัตกรรมสื่อสาร	3(3-0)
CI 101	Communication Innovation	
คส 101	สื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร	3(2-2)
CC 101	Computer Mediated Communication	
กธ 201	พฤติกรรมผู้ใช้สารสนเทศ	3(2-2)
CB 201	End User Behavior	
กธ 202	การจัดการธุรกิจไซเบอร์	3(3-0)
CB 202	Cyber Business Management	
อส 201	แนวความคิดเพื่อการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 201	Digital Media Design Concept	
นว 201	วิธีวิทยาทางการวิจัย	3(3-0)
CS 201	Research Methodology	

3. หมวดวิชาเอก รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาเอก

3.1 วิชาเอกบังคับ

3.1.1 กลุ่มวิชาเอกบังคับออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต

3.1.2 กลุ่มวิชาเอกบังคับการจัดการธุรกิจไซเบอร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต

3.1.1 กลุ่มวิชาเอกบังคับออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต
จากรายวิชาต่อไปนี้

อส 131	การออกแบบกราฟิกเบื้องต้นเพื่อสื่อปฏิสัมพันธ์	3(2-2)
ID 131	Introduction to Graphics Design for Interactive Media	
อส 141	ภาพเคลื่อนไหวในระบบดิจิทัลเบื้องต้น	3(2-2)
ID 141	Introduction to Digital Animation	
อส 232	คอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 232	Computer Graphic for Interactive and Multimedia	
อส 234	การออกแบบกราฟิกเคลื่อนไหวสำหรับสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 234	Motion Graphics Design for Digital Media	
อส 242	การออกแบบเพื่อการผลิตสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 242	Design for Interactive and Multimedia Production	
อส 336	ภาพสองมิติทางคอมพิวเตอร์	3(2-2)
ID 336	2D Computer Image Generation	
อส 361	โครงการสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 361	Interactive and Multimedia Senior Project	
นว 371	การฝึกงานทางวิชาชีพ	3(0-6)
CS 371	Professional Practice	
นว 481	นวัตกรรมสื่อสารนิพนธ์	5(0-10)
CS 481	Communication Innovation Thesis	

3.1.2 กลุ่มวิชาเอกบังคับการจัดการธุรกิจไซเบอร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

กธ 121	หลักการตลาด	3(2-2)
CB 121	Principle of Marketing	
กธ 122	หลักการบัญชี	3(2-2)
CB 122	Principle of Accounting	
กธ 223	การเงินธุรกิจเบื้องต้น	3(3-0)
CB 223	Introduction to Business Finance	
กธ 224	การสื่อสารทางธุรกิจ	3(3-0)
CB 224	Business Communication	
กธ 225	ธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	3(2-2)

CB 225	Introduction to Electronic Business	
กธ 226	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3(3-0)
CB 226	Management Information System	
กธ 227	กฎหมายธุรกิจสารสนเทศ	3(3-0)
CB 227	Information Technology Law	
นว 371	การฝึกงานทางวิชาชีพ	3(0-6)
CS 371	Professional Practice	
นว 481	นวัตกรรมสื่อสารนิพนธ์	5(0-10)
CS 481	Communication Innovation Thesis	

3.1.3 กลุ่มวิชาเอกบังคับคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 29 หน่วยกิต จาก รายวิชาต่อไปนี้

คส 202	คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์	3(3-0)
CC 202	Computer Mathematics	
คส 203	วิธีการทางสถิติ	3(3-0)
CC 203	Statistical Methods	
คส 211	โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี	3(3-0)
CC 211	Data Structure and Algorithms	
คส 212	เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต	3(2-2)
CC 212	Internet Technology	
คส 213	ระบบจัดการฐานข้อมูล	3(2-2)
CC 213	Database Management System	
คส 214	การวิเคราะห์และการออกแบบระบบ	3(3-0)
CC 214	System Analysis and Design	
คส 361	การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	3(2-2)
CC 361	Computer Programming	
นว 371	การฝึกงานทางวิชาชีพ	3(0-6)
CS 371	Professional Practice	
นว 481	นวัตกรรมสื่อสารนิพนธ์	5(0-10)
CS 481	Communication Innovation Thesis	

3.2 วิชาเอกเลือก

3.2.1 กลุ่มวิชาเอกเลือกออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

3.2.2 กลุ่มวิชาเอกเลือกการจัดการธุรกิจไซเบอร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

3.2.1 กลุ่มวิชาเอกเลือกออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

อส 233	เทคนิคพิเศษในการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 233	Special Effect for Digital Media Design	
อส 235	เทคนิคการวาดภาพเคลื่อนไหวในระบบดิจิทัล	3(2-2)
ID 235	Digital Drawing Technique for Animation	
อส 251	การออกแบบเกมส์อิเล็กทรอนิกส์ 1	3(2-2)
ID 251	E-Games Design I	
อส 337	ภาพสามมิติทางคอมพิวเตอร์	3(2-2)
ID 337	3D Computer Modeling	
อส 338	การแต่งภาพสามมิติทางคอมพิวเตอร์	3(2-2)
ID 338	3D Computer Modeling and Rendering	
อส 344	การออกแบบและเขียนสื่อปฏิสัมพันธ์ 1	3(2-2)
ID 344	Design and Authoring for Interactive Media I	
อส 345	การออกแบบและเขียนสื่อปฏิสัมพันธ์ 2	3(2-2)
ID 345	Design and Authoring for Interactive Media II	
อส 346	นวัตกรรมการออกแบบสำหรับสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 346	Design Innovation for Digital Media	
อส 347	เทคนิคพิเศษเพื่อการออกแบบมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 347	Special Effect for Multimedia Design	
อส 352	การออกแบบเกมส์อิเล็กทรอนิกส์ 2	3(2-2)
ID 352	E-Games Design II	
อส 353	การออกแบบเว็บไซต์	3(2-2)
ID 353	Web Page Design	
อส 439	ภาพเคลื่อนไหวสองมิติในการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 439	2D Animation in Digital Media Design	
อส 443	ภาพเคลื่อนไหวสามมิติในการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 443	3D Animation in Digital Media Design	

อส 449	การตัดต่อสำหรับสื่อมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 449	Editing for Multimedia	
อส 454	การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์บนเว็บเพจ	3(2-2)
ID 454	Interactive Web Page Design	
อส 455	การออกแบบสื่อผสมทางอิเล็กทรอนิกส์	3(2-2)
ID 455	E-Multimedia Design	

3.2.2 กลุ่มวิชาเอกเลือกการจัดการธุรกิจไซเบอร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
จากรายวิชาต่อไปนี้

กธ 328	เศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น	3(3-0)
CB 328	Introduction to Microeconomics	
กธ 329	เศรษฐศาสตร์มหภาคสำหรับธุรกิจ	3(3-0)
CB 329	Macroeconomic for Business	
กธ 321	การจัดการระบบการขนส่ง	3(3-0)
CB 321	Transport Logistics Management	
กธ 322	การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ	3(3-0)
CB 322	International Business Management	
กธ 421	การจัดการการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	3(3-0)
CB 421	Electronic Finance Management	
กธ 422	การจัดการทรัพยากรมนุษย์	3(3-0)
CB 422	Human Resource Management	
กธ 423	การพัฒนาธุรกิจรูปแบบใหม่	3(2-2)
CB 423	Development of Modern Business	
กธ 424	นโยบาย เทคโนโลยีและนวัตกรรมธุรกิจ	3(3-0)
CB 424	Business Innovation, Technology and Policy	
กธ 425	เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและความรับผิดชอบต่อสังคม	3(3-0)
CB 425	Information Technology and Social Accountability	
กธ 426	เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสำหรับการตลาด	3(2-2)
CB 426	Internet Technology for Marketing	
กธ 427	ระบบข้อมูลข่าวสารบนฐานความรู้	3(3-0)
CB 427	Knowledge – Based Information Systems	

กธ 428	รูปแบบและเทคโนโลยีธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์	3(3-0)
CB 428	Electronic Business Technology and Patterns	
กธ 429	การบริหารความเสี่ยงของระบบข้อมูลข่าวสาร	3(3-0)
CB 429	Risk Management for Information Systems	

4. หมวดวิชาเลือกเสรี

กำหนดให้เรียนจากรายวิชาที่ไม่ใช่วิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

5. หมวดวิชาโท

5.1 หมวดวิชาโทของสาขาออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย

(สำหรับนิสิตวิชาเอกอื่นๆ ที่มีวิชาเอกออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย)

กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

วิชาโทบังคับ กำหนดให้เรียน 9 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

อส 131	การออกแบบกราฟิกเบื้องต้นเพื่อสื่อปฏิสัมพันธ์	3(2-2)
ID 131	Introduction to Graphics Design for Interactive Media	
อส 141	ภาพเคลื่อนไหวในระบบดิจิทัลเบื้องต้น	3(2-2)
ID 141	Introduction to Digital Animation	
อส 232	คอมพิวเตอร์กราฟิกเพื่อสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	3(2-2)
ID 232	Computer Graphic for Interactive and Multimedia	

วิชาโทเลือก กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

อส 235	เทคนิคการวาดภาพเคลื่อนไหวในระบบดิจิทัล	3(2-2)
ID 235	Digital Drawing Technique for Animation	
อส 336	ภาพสองมิติทางคอมพิวเตอร์	3 (2-2)
ID 336	2D Computer Image Generation	
อส 338	การแต่งภาพสามมิติทางคอมพิวเตอร์	3(2-2)
ID 338	3D Computer Modeling and Rendering	
อส 344	การออกแบบและเขียนสื่อปฏิสัมพันธ์ 1	3 (2-2)
ID 344	Design and Authoring for Interactive Media I	
อส 346	นวัตกรรมการออกแบบสำหรับสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 346	Design Innovation for Digital Media	
อส 353	การออกแบบเว็บเพจ	3(2-2)
ID 353	Web Page Design	

อส 439	ภาพเคลื่อนไหวสองมิติในการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 439	2D Animation in Digital Media Design	
อส 443	ภาพเคลื่อนไหวสามมิติในการออกแบบสื่อดิจิทัล	3(2-2)
ID 443	3D Animation in Digital Media Design	

5.2 หมวดวิชาโทของสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์

(สำหรับนิสิตวิชาเอกอื่นๆ ที่มีวิชาเอกการจัดการธุรกิจไซเบอร์) กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

วิชาโทบังคับ กำหนดให้เรียน 9 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กธ 121	หลักการตลาด	3(2-2)
CB 121	Principle of Marketing	
กธ 424	นโยบาย เทคโนโลยีและนวัตกรรมธุรกิจ	3(3-0)
CB 424	Business Innovation, Technology and Policy	
กธ 425	เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและความรับผิดชอบต่อสังคม	3(3-0)
CB 425	Information Technology and Social Accountability	

วิชาโทเลือก กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กธ 226	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3(3-0)
CB 226	Management Information System	
กธ 224	การสื่อสารทางธุรกิจ	3(3-0)
CB 224	Business Communication	
กธ 225	ธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	3(2-2)
CB 225	Introduction to Electronic Business	
กธ 422	การจัดการทรัพยากรมนุษย์	3(3-0)
CB 422	Human Resource Management	
กธ 423	การพัฒนาธุรกิจรูปแบบใหม่	3(2-2)
CB 423	Development of Modern Business	
กธ 227	กฎหมายธุรกิจสารสนเทศ	3(3-0)
CB 227	Information Technology Law	
กธ 428	รูปแบบและเทคโนโลยีธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์	3(3-0)
CB 428	Electronic Business Technology and Patterns	

6. การประกันคุณภาพของหลักสูตร

6.1 การบริหารหลักสูตร ดำเนินการในรูปคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อทำหน้าที่พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร มีการกำกับติดตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนมีการประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรในทุกระยะเวลา 5 ปี

6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอน อาจารย์ในรายวิชามีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับหลักสูตร ตลอดจนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย รวมทั้งมีการระดมผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพมาเป็นวิทยากรในรายวิชาต่างๆ

6.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำในด้านการลงทะเบียนเรียน ด้านการเรียนและการพัฒนาความรู้ ศักยภาพของนิสิต

6.4 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต นิสิตที่สำเร็จหลักสูตรเป็นที่ต้องการของสังคม ผู้ใช้บัณฑิตเกิดความพึงพอใจสูงสุด คุณภาพของบัณฑิตตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

7. การพัฒนาหลักสูตร

กำหนดการประเมินหลักสูตรทุกระยะ 5 ปี และประเมินหลักสูตรครั้งแรกในปีพ.ศ. 2550 โดยพิจารณาจากดัชนีบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพ ดังต่อไปนี้

- 7.1 จำนวนงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์ อาจารย์ 1 คน มีงานวิจัย 1 เรื่องในทุก 2 ปี
- 7.2 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่สอน
- 7.3 จำนวนอาจารย์ต่อนิสิต 1:25
- 7.4 ร้อยละของจำนวนรายวิชาที่มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของรายวิชาในหลักสูตร
- 7.5 ความทันสมัยของทรัพยากร อุปกรณ์การเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการพัฒนาของเทคโนโลยี

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี ของ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ผลวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก 2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือ โครงสร้างหลักสูตร พบว่า โครงสร้างหลักสูตรเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยแล้วเหมาะสมระดับมาก สำหรับเนื้อหาหลักสูตรและคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 3. ด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับด้านการวัดและ

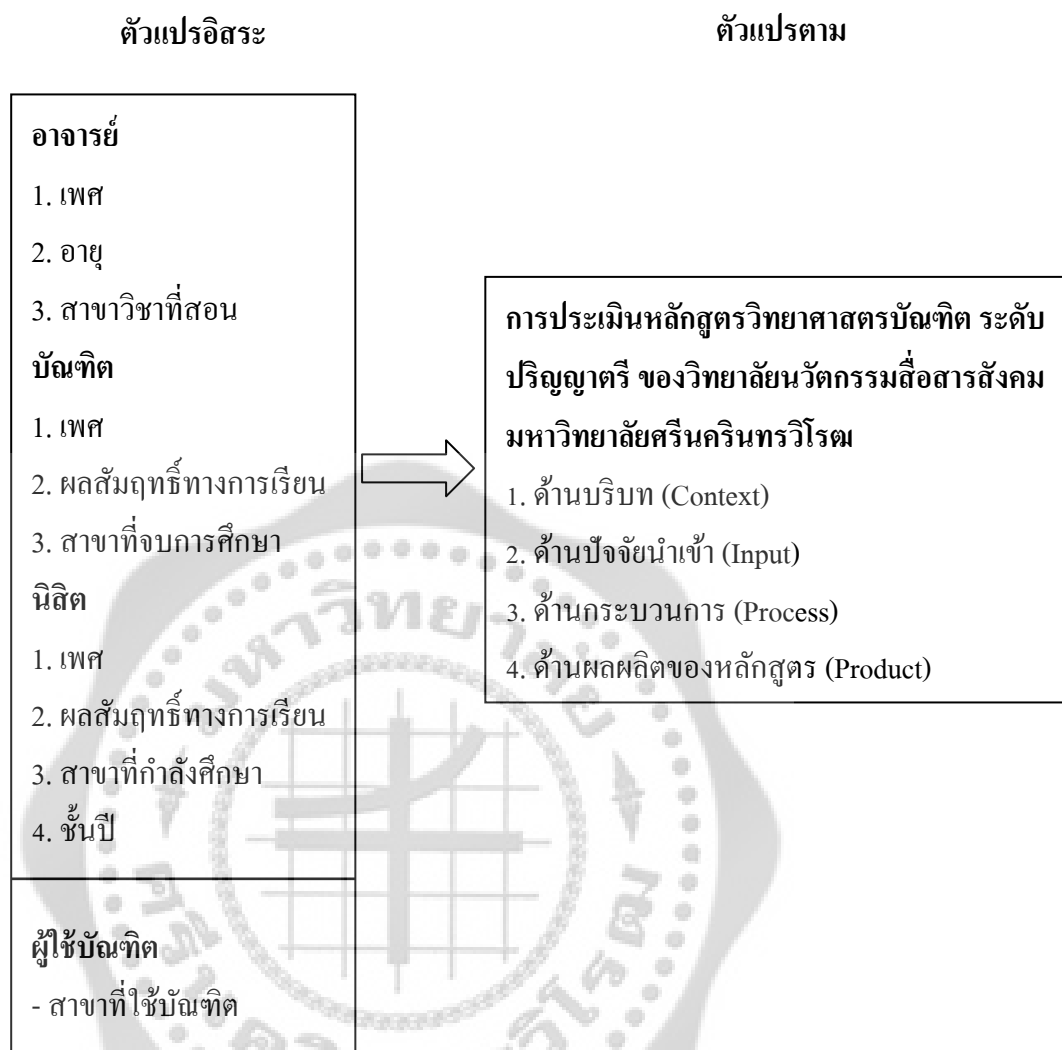
ประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 4. ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บังคับบัญชามีประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก และเสนอแนะ ให้ควรเน้นความรู้และทักษะการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาให้มาก และการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อเกิดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภัทริรา ชีรสวัสดิ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารนวัตกรรม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผลพบว่า 1. สมรรถนะของนักสื่อสารนวัตกรรมคือ 1.1 มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณในเชิงวิชาชีพที่เหมาะสม 1.2 มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่นวัตกรรมอย่างเป็นระบบทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 1.3 มีทักษะทางปัญญาที่ครอบคลุมทักษะการรู้สารสนเทศ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนทักษะการคิดแก้ปัญหา 1.4 มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 1.5 มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรู้เท่าทันและมีประสิทธิภาพ และ 1.6 มีทักษะการปฏิบัติในเชิงวิชาชีพทางการสื่อสารนวัตกรรมสื่อสารนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม และ 2. เอกสารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการสื่อสาร การสื่อสาร วิชาเอกการสื่อสารนวัตกรรม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ณกัญญา อังครตันไตร (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผลวิจัยพบว่า 1. นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2. นิสิตที่เพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4. นิสิตที่ชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้เกิดแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีกรอบแนวคิดและสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

2.10 กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการศึกษา

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนการประเมินในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน (ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต) อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้น
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่แตกต่างกัน

2.11 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผลิตภาพ (Productivity)** หมายถึง การเพิ่มขึ้นของศักยภาพในกระบวนการผลิต เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ของผลผลิต และความคุ้มค่าในกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพ และผลิตภาพสูงขึ้นจากเดิม ซึ่งวัดได้จากหลายแหล่งตามลักษณะของแต่ละหลักสูตรที่จัดทำขึ้น เช่น การใช้วัตถุดิบได้อย่างคุ้มค่า การลดเวลาในการผลิต (Lead time) การลดการเกิดของเสียในกระบวนการ (Defective time) การลดเวลาหยุด/เสียของเครื่องจักร (Material consumption time) การลดการใช้พลังงาน (Energy consumption time) การลดต้นทุนการผลิต เช่น การลดค่าใช้จ่ายในการบริหาร การลดค่าใช้จ่ายในต้นทุนห่วงโซ่อุปทาน การส่งมอบสินค้าได้ตรงตามเวลา

2. **การประเมินผล** หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลจากกระบวนการวัด (Measurement) การประเมินระดับหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวคิดการประเมิน CIPP Model (Context Input Process Product Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) โดยมีประเด็นการประเมิน ดังนี้

2.1 **การประเมินบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation)** หมายถึง การตัดสินคุณค่าของบริบทที่หลักสูตรจะดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการและเหตุผล ความต้องการจำเป็น ลักษณะของสภาพที่แท้จริงที่จะนำไปพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดสภาพแวดล้อมที่ต้องการ เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาเบื้องต้นให้มีความพร้อมมากที่สุดก่อนเริ่มดำเนินงานหลักสูตร

2.2 **การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)** หมายถึง การตัดสินคุณค่าในด้านความเหมาะสม ความเพียงพอ ของปัจจัยนำเข้าต่างๆ ก่อนเริ่มดำเนินงานหลักสูตร ที่จะมีผลต่อความสำเร็จของหลักสูตร เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ การบริหารจัดการ ชีตความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.3 **การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)** หมายถึง การตัดสินคุณค่าของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดหรือไม่ การศึกษาความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนต่างๆ ระหว่างการดำเนินหลักสูตร เช่น ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบในระหว่างดำเนินงาน

2.4 **การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)** หมายถึง การตัดสินคุณค่าของผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของหลักสูตรว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะทำต่อไป หรือควรที่จะชะลอหลักสูตร หรือยุติหลักสูตร

3. **ตัวบ่งชี้** หมายถึง ดัชนีและเกณฑ์ในการกำหนดระดับคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้เป็นดัชนีที่กำหนดขึ้นมาเปรียบเทียบกับระดับมาตรฐาน

บทที่ 3

วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะกล่าวถึง แนวทางในการศึกษา และการรวบรวมข้อมูล เพื่อการประเมินหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะอธิบายถึงการกำหนดประชากร การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาถึงการประเมินหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีรายละเอียดการศึกษาดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิต ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการ สื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- (1) อาจารย์ จำนวน 20 คน แบ่งออกเป็น
  - (1.1) อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย จำนวน 10 คน
  - (1.2) อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ จำนวน 10 คน
- (2) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 80 คน
  - (2.1) ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย จำนวน 45 คน
  - (2.2) ผู้ใช้บัณฑิตในสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ จำนวน 35 คน

(3) นิสิต ในปีการศึกษา 2554 ชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 รวมทั้งสิ้น 400 คน แบ่งออกเป็น

(3.1) นิสิตสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย

- นิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 40 คน
- บัณฑิต จำนวน 45 คน

(3.2) นิสิตสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์

- นิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 40 คน
- นิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 40 คน
- บัณฑิต จำนวน 35 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิต ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ

สำหรับ อาจารย์ผู้สอน ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

1. สาขาวิชา
2. เพศ

สำหรับ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

1. สาขาวิชา
2. เพศ
3. ผลการเรียนเฉลี่ย

สำหรับนิสิตในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

1. สาขาวิชา
2. เพศ
3. ผลการเรียนเฉลี่ย
4. ชั้นปี

ส่วนที่ 2 ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต รวมทั้งสิ้น 76 ข้อ โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert's Scale ในประเด็นเกี่ยวกับ

ด้านบริบท

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ได้แก่ ข้อ 1-7
2. โครงสร้างของหลักสูตร	ได้แก่ ข้อ 8-21
3. เนื้อหาวิชา	ได้แก่ ข้อ 22-33
4. คุณลักษณะของอาจารย์	ได้แก่ ข้อ 34-38

ด้านปัจจัยนำเข้า

5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	ได้แก่ ข้อ 39-45

ด้านกระบวนการ

6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน	ได้แก่ ข้อ 46-53
7. กระบวนการเรียนการสอน	ได้แก่ ข้อ 54-61
8. การวัดการประเมินผล	ได้แก่ ข้อ 62-68
9. การบริหารหลักสูตร	ได้แก่ ข้อ 69-76

แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการแบ่งการให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ

1. สถานภาพผู้บังคับบัญชาสังกัด
2. เพศ
3. สาขาที่ใช้บัณฑิต

ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรในด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านผลผลิต รวมทั้งสิ้น 23 ข้อ โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert's Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจะให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 จาก ลำดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารบทความ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้ตัวแปรที่จะศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อตรวจสอบ และเสนอแนะเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปทดสอบความเชื่อมั่น

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามฉบับร่างไปทำการทดสอบกับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาลงรหัสในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้กับประชากรที่ทำการศึกษา ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดที่ 1 เท่ากับ 0.833 และแบบสอบถามชุดที่ 2 เท่ากับ 0.945

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม อาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553 และนิสิต ในปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 500 คน หลังจากนั้นทำการติดตามทวงถามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืนตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 452 ชุด โดยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ พบว่า แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มีเพียง จำนวน 452 ชุด เท่านั้น ดังตารางที่ 3.1

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และจากการศึกษาการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้เนื้อหาที่ศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ตาราง 1 แสดงผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษา	จำนวนทั้งหมด (คน)	จำนวนที่เก็บข้อมูลได้ (คน)
(1) อาจารย์		
สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	10	10
สาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์	10	10
(2) ผู้ใช้บัณฑิต		
สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	45	21
สาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์	35	11
(3) นิสิต		
สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย		
นิสิตชั้นปีที่ 1	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 2	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 3	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 4	40	40
บัณฑิต	45	45
สาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์		
นิสิตชั้นปีที่ 1	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 2	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 3	40	40
นิสิตชั้นปีที่ 4	40	40
บัณฑิต	35	35
รวมทั้งสิ้น	500	452

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้ และทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ในแบบสอบถามชุดที่ 1 และ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง

ส่วนที่ 2 ในแบบสอบถามชุดที่ 1 และ 2 การวิเคราะห์การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยระดับคะแนนความพึงพอใจในงานเป็น 5 ระดับโดยคำนวณ แล้วนำมาจัดช่วงคะแนนดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

ระดับความคิดเห็นตามขนาดของช่วงระดับคะแนน เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ในแบบสอบถามชุดที่ 1 และ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะทางประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) หรือสถิติเชิงทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานคือ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีคุณลักษณะทางประชากรได้แก่เพศแตกต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95

ส่วนที่ 4 ในแบบสอบถามชุดที่ 1 และ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม เก็บรวบรวมไว้เป็นข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง เพื่อให้ทางผู้บริหารใช้พิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม เพิ่มประสิทธิภาพหลักสูตรฯ ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคมต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้างนี้ ได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2554 ซึ่งในที่นี้จะใช้ข้อมูลจำนวนประชากรได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ บัณฑิต และนิสิต และกลุ่มผู้บังคับบัญชาของสำเร็จการศึกษา โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมา เท่ากับ 452 คน หลังจากนั้นทำการตรวจแบบสอบถามจำนวน 452 ชุด โดยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ พบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ สามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ทดสอบสมมติฐาน 1)

1. ด้านบริบท (Context)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
3. ด้านกระบวนการ (Process)
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)

ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน 2

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม – อาจารย์ ได้แก่ เพศ อายุ และสาขาที่สอน

ตาราง 2 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม – อาจารย์ ได้แก่ เพศ อายุ และสาขาที่สอน

n = 20

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	10	50.0
	หญิง	10	50.0
อายุ	อายุ 31 - 40 ปี	7	35.0
	อายุ 41 - 50 ปี	9	45.0
	อายุ 51 ปี ขึ้นไป	4	20.0
สาขาที่สอน	การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	10	50.0
	การจัดการธุรกิจไซเบอร์	10	50.0

จากตาราง 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของอาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า อาจารย์หญิง และอาจารย์ชาย มีจำนวน 10 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า อันดับที่ 1 คือ อาจารย์ที่มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และอาจารย์ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และในสาขาที่สอน พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 10 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม – บัณฑิต ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาที่จบการศึกษา

ตาราง 3 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม – บัณฑิต ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาที่จบการศึกษา

n = 80			
ลักษณะทางประชากรศาสตร์		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	32	40.0
	หญิง	48	60.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	-	-
	เกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50	15	18.8
	เกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00	32	40.0
	เกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50	27	33.8
	เกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00	6	7.5
สาขาที่จบการศึกษา	การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	45	56.3
	การจัดการธุรกิจไซเบอร์	35	43.7

จากตาราง 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของบัณฑิต โดยจำแนกตามเพศ พบว่า บัณฑิตหญิง มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และบัณฑิตชาย มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อันดับที่ 1 คือ บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51–3.00 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01–3.50 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01–2.50 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และบัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51–4.00 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และในสาขาที่จบการศึกษา พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม – นิสิต ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาที่กำลังศึกษา และชั้นปี

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม – นิสิต ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาที่กำลังศึกษา และชั้นปี

n = 320

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	132	41.3
	หญิง	188	58.7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	-	-
	เกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50	81	25.3
	เกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00	128	40.0
	เกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50	88	27.5
	เกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00	23	7.2
สาขาที่กำลังศึกษา	การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	160	50.0
	การจัดการธุรกิจไซเบอร์	160	50.0
ชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	80	25.0
	ชั้นปีที่ 2	80	25.0
	ชั้นปีที่ 3	80	25.0
	ชั้นปีที่ 4	80	25.0

จากตาราง 4 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตหญิง มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 และนิสิตชาย มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อันดับที่ 1 คือ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51–3.00 จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ในสาขาที่กำลังศึกษา พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 160 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และชั้นปีมีจำนวนชั้นปีละเท่าๆ กัน จำนวน 80 คน ต่อชั้นปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม – ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ เพศ และสาขา ที่ใช้บัณฑิต

ตาราง 5 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม – ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ เพศ และสาขาที่ใช้บัณฑิต

n = 32

ลักษณะทางประชากรศาสตร์		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	23	71.9
	หญิง	9	28.1
สาขาที่ใช้บัณฑิต	การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย	21	65.6
	การจัดการธุรกิจไซเบอร์	11	34.4

จากตาราง 5 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยจำแนกตาม เพศ พบว่า ผู้บังคับบัญชาชายของผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และผู้บังคับบัญชา หญิงของผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และในสาขาที่ใช้บัณฑิต พบว่า สาขาการ ออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 และสาขาการจัดการธุรกิจไซ เบอร์ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัย

นวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ทดสอบสมมติฐาน 1)

1. ด้านบริบท (Context)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
3. ด้านกระบวนการ (Process)
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)

ตาราง 6 สรุประดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาพรวมด้าน

n = 452*

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบริบท (Context)	4.25	0.498	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.17	0.512	มาก
3. ด้านกระบวนการ (Process)	4.11	0.755	มาก
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)	4.05	0.813	มาก

*ด้านที่ 1 – 3 มีจำนวนประชากรเท่ากับ 420 คน และด้านที่ 4 มีจำนวนประชากรเท่ากับ 32 คน

จากตารางที่ 6 สรุประดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาพรวมด้านมีระดับความคิดเห็น โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.17, 4.11 และ 4.05 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนการประเมินในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน (ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต) อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป

ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบระดับระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล – เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล -
เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 452**

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต	ระดับความคิดเห็น				t
	เพศชาย		เพศหญิง		
	n = 197**		n = 255**		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านบริบท (Context)	4.24	0.437	4.26	0.429	2.011
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.02	0.507	4.07	0.446	1.712
3. ด้านกระบวนการ (Process)	4.17	0.869	4.15	0.818	1.638
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)	4.24	0.905	4.06	0.921	2.118

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ด้านที่ 1 – 3 มีจำนวนประชากรเท่ากับ 420 คน โดยเพศชาย 174 คน เพศหญิง 246 คน และด้านที่ 4 มีจำนวนประชากรเท่ากับ 32 คน โดยเพศชาย 23 คน เพศหญิง 9 คน

จากตาราง 7 พบว่า เพศชาย และเพศหญิงที่แตกต่างกัน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในรายด้าน พบว่า จากการวิเคราะห์ในรายด้านจำแนกตามเพศ ทั้ง 4 ด้าน พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 คือ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

ข้อคำถามแบบปลายเปิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. อาจารย์ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.0
2. บัณฑิต และนิสิตของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 84 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 21.0
3. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.3

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็นประเด็นดังนี้

ตาราง 8 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ของอาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
-	-	-
โครงสร้างของหลักสูตร		
การเลือกเรียนรายวิชาทั่วไป ควรอิงกับหลักสูตรของแต่ละสาขามากกว่านี้	3	27.3
ตรงตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย	2	18.2
เพิ่มจำนวนหน่วยกิตทางด้านวิชาเอก-โท เพื่อสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ 1,3	2	18.2
วิชาพื้นฐานบังคับมากเกินไป	2	18.2
วิชาเอกน้อยเกินไป	2	18.2
รวม	11	

ตาราง 8 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชาของหลักสูตร		
เนื้อหาควร update ตลอดเวลา ทันยุคทันสมัยในปัจจุบัน	8	47.1
สามารถตอบสนองตลาดแรงงานได้อย่างสมบูรณ์	3	17.6
บางวิชามีผู้สอนหลายคนควรกำหนดโครงสร้างกรอบให้ชัดเจนเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน	3	17.6
เพิ่มทักษะที่ต้องใช้ในสังคมจริง เช่น วิชาต่อรอง เป็นทักษะพิเศษเป็นต้น	3	17.6
รวม	17	
คุณลักษณะของอาจารย์		
ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านวิชาการ/ทฤษฎี/จัดการเรียนให้รู้ให้กับอาจารย์มากกว่านี้	3	42.9
คุณวุฒิสูง	2	28.6
อ.ควรได้รับการอบรมในศาสตร์ที่สอนอย่างลึกซึ้ง "ชำนาญเฉพาะทาง"	2	28.6
รวม	7	
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา		
คิดคะแนนสอบภาษาอังกฤษให้สูงกว่านี้	3	42.9
มีการสอบคัดเลือก นศ.ที่มีทักษะเฉพาะทางที่ชัดเจนขึ้น	2	28.6
เหมาะสมแล้ว	2	28.6
รวม	7	
อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน		
ควรจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เหมาะกับศาสตร์สมัยใหม่	3	30.0
อ.ควรพัฒนาตำราตนเอง เพราะตำราที่มีอยู่ปัจจุบันไม่ค่อยตอบสนองการเรียนรู้ของเด็ก	3	30.0
ควรมีห้องสมุดประจำคณะที่รวบรวมตำราเฉพาะทาง	2	20.0
มีตำราที่ทันสมัย พร้อมวารสาร หนังสือพิมพ์ virtual library	2	20.0
รวม	10	

ตาราง 8 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการเรียนการสอน		
กระบวนการสอนควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เน้นการแสดงความคิดเห็น	3	23.1
ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นระบบ	3	23.1
ควรจัดให้มีการจัดการการเรียนรู้ด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ ที่หลากหลาย ครอบคลุม	3	23.1
ถ้ากำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจนกว่านี้ก็สามารถสอนได้ชัดเจนกว่านี้	2	15.4
มีกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระบบ	2	15.4
รวม	13	
การวัดและประเมินผล		
กำหนดเกณฑ์อย่างชัดเจนเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะวิชาที่มีผู้สอนหลายคน	3	60.0
ต้องสร้างเกณฑ์การวัดที่ชัดเจนและเหมาะสมกับรายวิชา	2	40.0
รวม	5	
การบริหารหลักสูตร		
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาต้องชัดเจน	9	64.3
ควรพิจารณาความเหมาะสมของประสบการณ์ของ อ.กับการสอนวิชานั้นๆ	5	35.7
รวม	14	
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)		
ปลูกฝังความซื่อสัตย์ด้วยกาย วาจา เป็นศาสตร์ที่ต้องสอดแทรกด้วย	15	41.7
อาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ นศ.	11	30.6
ควรเพิ่มคะแนนภาษาอังกฤษตอนสอบเข้า	10	27.8
รวม	36	

จากตาราง 8 พบว่า มีข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบเป็นจำนวนมากที่สุดของแต่ละด้าน ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร – ไม่มีผู้ตอบ

โครงสร้างของหลักสูตร - การเลือกเรียนรายวิชาทั่วไป ควรอิงกับหลักสูตรของแต่ละสาขามากกว่านี้
คิดเป็นร้อยละ 27.3

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร - เนื้อหาควร update ตลอดเวลา ทันยุคทันสมัยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 47.1

คุณลักษณะของอาจารย์ - ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านวิชาการ/ทฤษฎี/จัดการเรียนให้รู้ให้กับ
อาจารย์มากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 42.9

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา – คิดคะแนนสอบภาษาอังกฤษให้สูงกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 42.9

อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน – ควรจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เหมาะสมกับ
ศาสตร์สมัยใหม่ และอ.ควรพัฒนาตำราตนเอง เพราะตำราที่มีอยู่ปัจจุบันไม่ค่อยตอบสนองการเรียนรู้ของเด็ก
คิดเป็นร้อยละ 30

กระบวนการเรียนการสอน – กระบวนการสอนควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เน้นการแสดงความ
คิดเห็น, ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นระบบ และควรจัดฝึกการจัดการการเรียนรู้ด้านจริยธรรม/
จรรยาบรรณ ที่หลากหลาย ครอบคลุม คิดเป็นร้อยละ 23.1

การวัดและประเมินผล - กำหนดเกณฑ์อย่างชัดเจนเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะวิชาที่มี
ผู้สอนหลายคน คิดเป็นร้อยละ 60.0

การบริหารหลักสูตร – การฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาต้องชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 64.3

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี) - ปลุกฝังความซื่อสัตย์ด้วยกาย วาจา เป็นศาสตร์ที่ต้อง
สอดแทรกด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.7

ตาราง 9 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรม
สื่อสารสังคม ของบัณฑิต และนิสิตของวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	17	23.9
ตรงต่อความต้องการของตลาด	15	21.1
เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้มากขึ้น	12	16.9
ควรระบุให้ชัดเจนกว่านี้ ว่านักศึกษาจบไปแล้วทำอะไรจะได้หางานได้ง่าย	8	11.3
เพื่อให้บัณฑิตเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ	7	9.9
มุ่งเน้นการหาความเป็นตัวเองของนิสิตและสร้างสรรค์ผลงาน	5	7.0
หลักสูตรดีเยี่ยม ชัดเจนและหลากหลาย	5	7.0
ควรเพิ่มระบบพื้นฐานของการจัดการธุรกิจออนไลน์	2	2.8
รวม	71	
โครงสร้างของหลักสูตร		
ดีแล้ว สอดคล้องกับโลกเทคโนโลยีในปัจจุบัน	31	20.8
อยากให้มหาวิทยาลัยได้เข้ามาอภิปราย สร้างความรู้ใหม่	28	18.8
วิชาพื้นฐานมากเกินไป	24	16.1
ต้องมีอุปกรณ์ให้เข้ากับเนื้อหาที่เรียน	22	14.8
อยากให้มีการสอนพื้นฐานของโปรแกรมเพิ่มขึ้น	19	12.8
ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาเอกให้มากกว่านี้	15	10.1
ควรปูพื้นฐานและเนื้อหาในปีที่ 1 ก่อน	10	6.7
รวม	149	

ตาราง 9 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชาของหลักสูตร		
อยากให้เจาะเรื่องการสอนการใช้โปรแกรม	50	19.3
ควรมีการพานิสิตไปดูงานในสถานที่จริง	43	16.6
เพิ่มความเข้มข้นในการประเมินผลการเรียน	33	12.7
เน้นปฏิบัติได้จริง	31	12.0
ควรมีวิชาปฏิบัติมากขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนธุรกิจ	29	11.2
ผู้จัดหลักสูตรควรดูแลเนื้อหาของแต่ละวิชาไม่ให้ซ้ำกัน	27	10.4
เนื้อหาหลักสูตรดีเยี่ยม	24	9.3
ควรมีการปูพื้นฐานการใช้โปรแกรมให้มากขึ้นเพราะแต่ละคนพื้นฐานไม่เท่ากัน	22	8.5
รวม	259	
คุณลักษณะของอาจารย์		
เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ	71	10.5
ควรสอนภาคปฏิบัติให้มากกว่านี้ให้สอนวิชาเกี่ยวกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น	69	10.2
อยากให้มีบุคลากรอาชีพเข้าร่วมบรรยายและอ็อปเทคต่างๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจ	65	9.6
นอกจาก อ.ประจำเอกแล้วควรมี อ.เสริมพิเศษเรื่องธุรกิจออนไลน์ ไม่ใช่ความรู้แต่ในตำรา	63	9.3
มีความยุติธรรม	62	9.1
ดีเยี่ยม เท่าที่มีอยู่ก็ถือว่าดีอยู่แล้วในด้านความรู้ที่เอามาถ่ายทอดในชั้นเรียน	61	9.0
อ.ที่มาสอนเป็นผู้ที่เคยผ่านประสบการณ์การทำงานมาจริง ซึ่งดีมากอยู่แล้ว	59	8.7
ควรเพิ่มอ.ประจำเอกให้มากขึ้น ไม่พอกับนักศึกษา	57	8.4
ใจรักและมีจรรยาบรรณ	45	6.6
มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่	37	5.5
ตรงเวลา	29	4.3
ไม่ได้ต้องการ อ.ที่เก่งที่สุดหรือจบปริญญาเอกแต่ต้องการคนสอนที่สื่อสารง่ายๆ	21	3.1
คู่มือมาธุรกิจ	20	2.9
สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี พยายามอย่าพูดภาษาไทยในห้อง	19	2.8
รวม	678	

ตาราง 9 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา		
ดีแล้วไม่มีอะไรบกพร่อง	84	16.7
ค่านักศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถให้ตรงกับสาขาที่เรียน	70	13.9
ตามเกณฑ์มาตรฐานของการรับนักศึกษาอุดมศึกษา	67	13.3
การสอบคัดเลือกควรเพิ่มเกรดเฉลี่ยเป็น 2.5	65	12.9
การสอบตรงควรมีเนื้อหาข้อสอบที่ลึกหรือยากขึ้นมาหน่อย	63	12.5
เลือกนักเรียนที่มีความประพฤติดี มีคุณธรรม	59	11.7
ตรงต่อเวลา	53	10.5
ควรมีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษดีกว่านี้	42	8.3
รวม	503	
อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน		
ไม่มีห้องสมุดคณะ	67	11.8
ไม่มีสถานที่ปฏิบัติงานให้นิสิตได้ทำงานนอกเวลา	55	9.7
สถานที่เรียนมีความสะอาด ทันสมัย และมีการออกแบบที่ดี	55	9.7
ควรมีอินเทอร์เน็ตบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลในการเรียน	52	9.2
เนื่องจากเป็นภาควิชาที่ต้องใช้อุปกรณ์ในการทำงาน จึงควรมีการปฏิบัติ	50	8.8
ตำรามีน้อยมาก แทบต้องหามาเอง ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษด้วย	49	8.6
ใช้โปรแกรมมีลิขสิทธิ์	46	8.1
แนะนำให้ใช้สื่อให้เหมาะสมกับนวัตกรรม เพิ่มเติมให้ทันสมัยตามเทคโนโลยีทุกรูปแบบ	46	8.1
ควรมีตึกเรียนเป็นของตัวเองได้แล้ว สถานที่เรียนคับแคบและไม่พอสำหรับนิสิตบางชั้น	43	7.6
ห้องคอมพิวเตอร์ให้นั่งหันหน้าเข้าหาทิศที่ฉายโปรเจกเตอร์	27	4.8
ต้องการให้มี tablet ให้เช่า หรือยืม สำหรับนิสิตทุกคน	23	4.1
มีระบบรักษาความปลอดภัยในอุปกรณ์ที่ใช้	20	3.5
อยากให้มียุทธศาสตร์สำหรับการดำเนินงาน มีโต๊ะกราฟไฟ	19	3.4
ควรได้ใช้ Motion capture	15	2.6
รวม	567	

ตาราง 9 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการเรียนการสอน		
มีการให้ฝึกทฤษฎีและปฏิบัติที่ดี	55	10.9
ควรสอนภาคปฏิบัติมากขึ้น	51	10.1
อยากให้มีการดูงานนอกสถานที่	50	9.9
อยากให้ทุกวิชามีการเชิญวิทยากรนอกมาบรรยายเพื่อแชร์ประสบการณ์	49	9.7
มีกระบวนการดีอยู่แล้ว	46	9.1
สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	41	8.2
อยากให้วิทยาลัยมีโปรเจกต์ที่ให้กับผู้ประกอบการจริง	39	7.8
อยากให้มีการสอนใช้คอมพิวเตอร์ทำธุรกิจด้วย	37	7.4
ต้องการลดวิชาศึกษาทั่วไปที่ไม่จำเป็นออก	32	6.4
เน้นการต่ออาชีพหรือสามารถเรียนต่อต่างประเทศ	30	6.0
ควรสอนแบบโปรแกรมนิ่งต่อ 1 วิชา สอนพื้นฐานไป advance ไปเลย	28	5.6
เป็นการสอนที่ดีสำหรับอาจารย์บางคน แต่บางคนควรปรับปรุงอย่างแรง	23	4.6
อยากให้มีการสอนเทคนิคการใช้โปรแกรมบ้างเพราะคนใช้ไม่เป็นจะได้ฝึกต่อไปได้	22	4.4
รวม	503	
การวัดและประเมินผล		
ควรมีโอกาสให้นักศึกษาได้ขอคะแนนสอบเพื่อความโปร่งใส มีเกณฑ์มาตรฐาน/บรรทัดฐานที่แน่นอนและเท่าเทียมกัน	57	41.9
ออกสอบเป็นไปตามเป้าหมายดี	43	31.6
การประเมินผลในบางวิชาไม่จำเป็นต้องมี	24	17.6
จัดสอบทดสอบความรู้บ่อยๆ	12	8.8
รวม	136	
การบริหารหลักสูตร		
ดี มีระบบที่ชัดเจน	51	68.0
อยากให้หลักสูตรมีระบบทดสอบภาษาอังกฤษระดับประเทศ IELE, TOEFL	24	32.0
รวม	75	

ตาราง 9 (ต่อ)

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)		
ควรพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น	67	12.6
มี internet ให้ทั่วทุกจุดเรียน	56	10.5
อยากให้มิดีคของคณะพร้อมห้องสมุด	54	10.1
อยากให้มิดีคอมพิวเตอร์ที่ลงโปรแกรมไว้สำหรับนักเรียนมาขอใช้ห้องนอกเวลาเรียน	51	9.6
ภาคปฏิบัติมีน้อย ทฤษฎีเยอะ	46	8.6
ควรปูพื้นฐานเฉพาะมากขึ้น	46	8.6
ควรนำแบบสอบถามอย่างนี้ไปประยุกต์ใช้จริงด้วย	38	7.1
อยากให้มีแบบสอบถามแบบนี้มาให้นิสิตทำบ่อยๆ	37	6.9
ควรลดวิชา SWU เพราะบางวิชาไม่ได้ช่วยอะไรเลย	32	6.0
อยากให้มีวิชาเอกเลือกที่หลากหลายมากกว่านี้	31	5.8
อยากให้สนับสนุนด้านอุปกรณ์มากกว่า	27	5.1
กิจกรรมต่างๆ ไม่กระจายถึงนิสิตเท่าที่ควร รู้แค่บางกลุ่ม	25	4.7
อยากให้เพิ่มสื่อการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจมากขึ้น	23	4.3
รวม	533	

จากตาราง 9 พบว่า มีข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบเป็นจำนวนมากที่สุดของแต่ละด้าน ดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร – สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 23.9

โครงสร้างของหลักสูตร - ดีแล้ว สอดคล้องกับโลกเทคโนโลยีในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 20.8

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร – อยากให้เจาะเรื่องการสอนการใช้โปรแกรม คิดเป็นร้อยละ 19.3

คุณลักษณะของอาจารย์ - เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 10.5

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา – ดีแล้วไม่มีอะไรบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 16.7

อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน – ไม่มีห้องสมุดคณะ คิดเป็นร้อยละ 11.8

กระบวนการเรียนการสอน – มีการฝึกทฤษฎีและปฏิบัติที่ดี คิดเป็นร้อยละ 10.9

การวัดและประเมินผล - ควรมีโอกาสให้นิสิตได้ขอคะแนนสอบเพื่อความโปร่งใส มีเกณฑ์มาตรฐาน/บรรทัดฐานที่แน่นอนและเท่าเทียมกัน คิดเป็นร้อยละ 41.9

การบริหารหลักสูตร – ดี มีระบบที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 68.0

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี) - ควรพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากๆ คิดเป็นร้อยละ 12.6

ตาราง 10 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของ

วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
เกี่ยวกับหลักสูตร และข้อเสนอแนะทั่วไป		
ดีและเพียงพออยู่แล้ว	18	32.7
ให้เปิดปริญญาโทและปริญญาเอก	15	27.3
พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	12	21.8
ให้เพิ่มเนื้อหา การออกแบบเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในงานโฆษณาและดนตรี, design management, E-magazine, digital magazine, เว็บไซต์การท่องเที่ยว, คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ใน social network การถ่ายภาพ และการจัดทำฐานข้อมูลในเชิงประยุกต์	10	18.2
รวม	55	
เกี่ยวกับความสามารถของนิสิต		
มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ	11	28.9
ดีมาก อยากให้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมาตรฐานไม่น้อยกว่านี้ออกสู่สังคม	10	26.3
บัณฑิตทำงานดี มีทัศนคติดี และตั้งใจเรียนรู้งานใหม่	8	21.1
การจะรับพนักงานมาทำงานขึ้นอยู่กับบัณฑิตและความสามารถของแต่ละคน ไม่เกี่ยวกับสถาบัน	5	13.2
เป็นงาน คล่องแคล่ว ว่องไว ทำงานไว	4	10.5
รวม	38	

จากตาราง 10 พบว่า มีข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบเป็นจำนวนมากที่สุดของแต่ละด้าน ดังนี้

เกี่ยวกับหลักสูตร และข้อเสนอแนะทั่วไป – ดีและเพียงพออยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 32.7

เกี่ยวกับความสามารถของนิสิต - มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 28.9

ส่วนที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการศึกษา

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนการประเมินในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน (ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต) อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป
2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน ในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	สมมติฐานการศึกษา	
	ระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป	เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการประเมินฯ หรือไม่แตกต่างกัน
1. ด้านบริบท (Context)	✓	✓
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	✓	✓
3. ด้านกระบวนการ (Process)	✓	✓
4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product)	✓	✓

✓ หมายถึง ผลการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาพรวมและรายด้านของการประเมินฯ อยู่ในเกณฑ์ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 และเพศของผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินฯ ไม่มีผลต่อการประเมินหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2554 ซึ่งในที่นี้จะใช้ข้อมูลจำนวนประชากรได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ บัณฑิต และนิสิต และกลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมา เท่ากับ 452 คน หลังจากนั้นทำการตรวจแบบสอบถาม จำนวน 452 ชุด โดยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ พบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของอาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า อาจารย์หญิง และอาจารย์ชาย มีจำนวน 10 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า อันดับที่ 1 คือ อาจารย์ที่มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และอาจารย์ที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และในสาขาที่สอน พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 10 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ตามลำดับ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของบัณฑิต โดยจำแนกตามเพศ พบว่า บัณฑิตหญิง มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และบัณฑิตชาย มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อันดับที่ 1 คือ บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 บัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และบัณฑิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และในสาขาที่จบการศึกษา พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ตามลำดับ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตหญิง มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 และนิสิตชาย มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อันดับที่ 1 คือ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51 – 3.00 จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ในสาขาที่กำลังศึกษา พบว่า สาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์

มีจำนวน 160 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และชั้นปีมีจำนวนชั้นปีละเท่าๆ กัน จำนวน 80 คน ต่อชั้นปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บังคับบัญชาชายของผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และผู้บังคับบัญชาหญิงของผู้สำเร็จการศึกษา มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และในสาขาที่ใช้บัณฑิต พบว่า สาขาการออกแบบสื่อ ปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสาร สังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาพรวมด้านมีระดับความคิดเห็น โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ

ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิตของ หลักสูตร (Product) ซึ่งมีความเฉลี่ยเท่ากับ 4.25, 4.17, 4.11 และ 4.05 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสาร สังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคะแนนการประเมินในภาพรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน (ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต) อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป และสอดคล้องกับ ประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี ของ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต ผลวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก 2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือ โครงสร้างหลักสูตร พบว่า โครงสร้างหลักสูตรเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยแล้วเหมาะสมระดับมาก สำหรับเนื้อหาหลักสูตรและคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 3. ด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 4. ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บังคับบัญชามีประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก และเสนอแนะให้ควรเน้น ความรู้และทักษะการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษ แก่นักศึกษาให้มาก และการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อเกิดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ พบว่า

เพศชาย และเพศหญิงที่ต่างกัน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในรายด้าน พบว่า จากการวิเคราะห์ในรายด้านจำแนกตามเพศ ทั้ง 4 ด้าน พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 คือ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ต่างกัน มีผลต่อการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ์ (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลคำถามแบบปลายเปิด เรื่องความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม โดยแบ่งผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า

หัวข้อ	อาจารย์ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.0	บัณฑิต และนิสิต มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 84 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 21.0
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ไม่มีผู้ตอบ	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
โครงสร้างของหลักสูตร	การเลือกเรียนรายวิชาทั่วไป ควรอิงกับหลักสูตรของแต่ละสาขามากกว่านี้	ดีแล้ว สอดคล้องกับโลกเทคโนโลยีในปัจจุบัน
เนื้อหาวิชาของหลักสูตร	เนื้อหาควร update ตลอดเวลา ทันยุคทันสมัยในปัจจุบัน	อยากให้เจาะเรื่องการสอนการใช้โปรแกรม
คุณลักษณะของอาจารย์	ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านวิชาการ/ทฤษฎี/จัดการเรียนให้รู้ให้กับอาจารย์มากกว่านี้	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	คิดคะแนนสอบภาษาอังกฤษให้สูงกว่านี้ อุปกรณ์การเรียนการสอน	ดีแล้ว ไม่มีอะไรบกพร่อง
ตำราเรียน และสถานที่เรียน	ควรจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เหมาะสมกับศาสตร์สมัยใหม่ และควรพัฒนาตำราตนเอง เพราะตำราที่มีอยู่ปัจจุบันไม่ค่อยตอบสนองการ	ไม่มีห้องสมุดคณะ

หัวข้อ	อาจารย์ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.0	บัณฑิต และนิสิต มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 84 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 21.0
	เรียนรู้ของเด็ก	
กระบวนการเรียนการสอน	กระบวนการสอนควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เน้นการแสดงความคิดเห็น, ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นระบบ และควรจัดฝึกการจัดการการเรียนรู้ด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ ที่หลากหลาย ครอบคลุม	มีการให้ฝึกทฤษฎีและปฏิบัติที่ดี
การวัดและประเมินผล	กำหนดเกณฑ์อย่างชัดเจนเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะวิชาที่มีผู้สอนหลายคน	ควรมีโอกาสให้นิสิตได้ขอคะแนนสอบเพื่อความโปร่งใส มีเกณฑ์มาตรฐาน/บรรทัดฐานที่แน่นอนและเท่าเทียมกัน
การบริหารหลักสูตร	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาต้องชัดเจน	ดี มีระบบที่ชัดเจน
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ	ปลูกฝังความซื่อสัตย์ด้วยกาย วาจา เป็นศาสตร์ที่ต้องสอดแทรกด้วย	ควรพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากๆ

ตาราง 12 การวิเคราะห์ข้อมูลคำถามแบบปลายเปิด

ส่วนผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และข้อเสนอแนะทั่วไป ว่าดีและเพียงพออยู่แล้ว และความสามารถของนิสิต ว่ามีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ

ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า หลักสูตรในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product) อยู่ในเกณฑ์การประเมินที่ดีถึงดีมาก จากอาจารย์ บัณฑิต นิสิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต แต่เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบสอบถามในส่วน of ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในด้านต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรฯ พบว่า ในแต่ละด้านมีข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกันเป็นจำนวนมาก ได้แก่

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร – สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

โครงสร้างของหลักสูตร - ดีแล้ว สอดคล้องกับโลกเทคโนโลยีในปัจจุบัน

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร – อยากให้เจาะเรื่องการสอนการใช้โปรแกรม

คุณลักษณะของอาจารย์ - เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา – ดีแล้ว ไม่มีอะไรบกพร่อง

อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน – ไม่มีห้องสมุดคณะ

กระบวนการเรียนการสอน – มีการให้ฝึกทฤษฎีและปฏิบัติที่ดี

การวัดและประเมินผล - ควรมีโอกาสให้นักศึกษาได้ขอคะแนนสอบเพื่อความโปร่งใส มีเกณฑ์มาตรฐาน/บรรทัดฐานที่แน่นอนและเท่าเทียมกัน

การบริหารหลักสูตร – ดี มีระบบที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี) - ควรพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น

สามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความประสงค์ที่จะเสนอแนะหลักสูตรในเชิงปฏิบัติมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อต้องการนำวิชาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติไปประกอบอาชีพในอนาคต โดยได้เน้นย้ำถึงเรื่องความรู้ความสามารถของผู้สอน และผู้เรียน จะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดและรับสารที่ดี กล่าวคือ จะต้องเลือกบุคลากรทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ส่วนผู้เรียน ต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกที่เป็นไปตามมาตรฐานของการคัดเลือกหรือควรมีการคัดเลือกผู้เรียนให้เข้มข้นขึ้นให้เหมาะสมกับคุณภาพของสถาบัน นอกจากวิชาปฏิบัติแล้ว ควรพานิสิตไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือสาขาวิชานั้นๆ มาถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิต เพื่อสร้างองค์ความรู้และโลกทัศน์ที่นอกเหนือจากตำราเรียน

ในเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน ควรมีการสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น เอกสารการเรียนการสอน เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับวิชาด้านการปฏิบัติ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในด้านอาคารและสถานที่ให้มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียน การประเมินผลนิสิตควรมีความโปร่งใส มีเกณฑ์มาตรฐาน/บรรทัดฐานที่แน่นอนและเท่าเทียมกัน

ในส่วนของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นกับบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในองค์กรว่า บัณฑิตที่จบหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ ดีและสอดคล้องกับหลักสูตรฯ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2554 เฉพาะสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ เท่านั้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มอาจารย์ บัณฑิต และนิสิต และกลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ของนิสิตในสาขาอื่นๆ ของวิทยาลัยฯ ได้แก่ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล (วิชาเอกการผลิตงานภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล วิชาเอกการแสดงและกำกับการแสดงผ่านสื่อ และวิชาเอกการออกแบบเพื่องานภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล) และหลักสูตรศิลปศาสตร

บัณฑิต สาขาบัณฑิตกรรมการสื่อสาร (วิชาเอกการสื่อสารเพื่อการจัดการนวัตกรรมการศึกษา วิชาเอกการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และวิชาเอกการสื่อสารเพื่อสุขภาพ) ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาประเมินผลการใช้หลักสูตร ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในสาขาอื่นๆ เพื่อศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจมีความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างออกไป

2. การศึกษาครั้งนี้เป็น การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2554 เฉพาะสาขาการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และสาขาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ เท่านั้น ดังนั้น ผู้ที่สนใจจะทำการศึกษาค้างต่อไปอาจจะทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรต่อวิทยาลัย หรือต่อคณะ ในแต่ละหน่วยงานของสถาบันต่อไป เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และใช้เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนของหลักสูตรในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549, 7 สิงหาคม). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา*.
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2549
- กัลยา วาณิชบัญชา. (2550). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฏฐญา อังครันไทร. (2553). *การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนของ
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. รายงานการวิจัย. ทุนอุดหนุน
การวิจัย. วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2546. *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์. (2547). *การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทริรา ชีรสวัสดิ์. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารนวัตกรรมการ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด.
(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2550). *สี่ปีที่ผ่านมา สี่ปีข้างหน้า*. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2550, จาก
http://ccapp.swu.ac.th/pr_news/detail.asp? ออนไลน์.
- วสันต์ ทองไทย. (2546). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตพิสัยในการเรียนรู้สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2550). *หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต*.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. 2551. *มศว ชุมชน วารสารวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน*. กรุงเทพฯ :
ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

แบบสอบถามชุดที่ 1
การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(สำหรับอาจารย์ นิสิต และบัณฑิต)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร มี 9 ด้าน คือ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาวิชา
4. คุณลักษณะของอาจารย์
5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน
7. กระบวนการเรียนการสอน
8. การวัดการประเมินผล
9. การบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

- ☐ อาจารย์ สาขาวิชา.....
- ☐ เพศชาย ☐ เพศหญิง
- ☐ อายุต่ำกว่า 30 ปี ☐ อายุ 31 - 40 ปี ☐ อายุ 41 - 50 ปี ☐ อายุ 51 ปี ขึ้นไป
- ☐ นิสิต สาขาวิชา.....
- ☐ เพศชาย ☐ เพศหญิง
- ☐ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ☐ เกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50 ☐ เกรดเฉลี่ยอายุ 2.51 - 3.00
- ☐ เกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 ☐ เกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00
- ☐ ชั้นปีที่ 1 ☐ ชั้นปีที่ 2 ☐ ชั้นปีที่ 3 ☐ ชั้นปีที่ 4
- ☐ บัณฑิต สาขาวิชา.....
- ☐ เพศชาย ☐ เพศหญิง
- ☐ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ☐ เกรดเฉลี่ย 2.01 - 2.50 ☐ เกรดเฉลี่ยอายุ 2.51 - 3.00
- ☐ เกรดเฉลี่ย 3.01 - 3.50 ☐ เกรดเฉลี่ย 3.51 - 4.00

ตอนที่ 2 โปรดประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ว่าเห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลางหรือเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยหรือเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต แล้วตอบแบบสอบถามข้อ 1 – 7 ดังนี้

1. เพื่อผลิตบุคลากรระดับบัณฑิตทางการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และ
การจัดการธุรกิจไซเบอร์ ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านและสามารถนำความรู้ ความ
ชำนาญที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อผลิตบุคลากรด้านการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และการจัดการธุรกิจไซเบอร์
ระดับบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและวิจัยทางการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย และ
การจัดการธุรกิจไซเบอร์ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนวัตกรรมสื่อสารเพื่อสังคม
ที่จะก่อให้เกิดการบูรณาการการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลต่างๆ ให้ทันต่อยุคสมัย

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน					
2. สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้วิชาความรู้ความชำนาญ เพื่อการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้					
5. เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านอุตสาหกรรมบริการ					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน					
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม					

โครงสร้างของหลักสูตร

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรดังต่อไปนี้ แล้วตอบแบบสอบถามข้อ 8–20

โครงสร้างหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม รวมจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 131 หน่วยกิต จัดโครงสร้างการศึกษาดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน	30	หน่วยกิต
ประกอบด้วย			
กลุ่มวิชาภาษา	จำนวน	10	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสารสนเทศ	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาพลศึกษา	จำนวน	2	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาบูรณาการ	จำนวน	10	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาพื้นฐานบังคับ	จำนวน	30	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเอก	จำนวน	50	หน่วยกิต
4. หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	6	หน่วยกิต
5. หมวดวิชาโท	จำนวน	15	หน่วยกิต

2. โครงสร้างของหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
8. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 131 หน่วยกิต					
9. การกำหนดให้เรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต					
10. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาภาษา 10 หน่วยกิต					
11. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาสารสนเทศ 2 หน่วยกิต					
12. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 2 หน่วยกิต					
13. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 12 หน่วยกิต					
14. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 2 หน่วยกิต					
15. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาพลศึกษา 2 หน่วยกิต					
16. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาบูรณาการ 10 หน่วยกิต					
17. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาพื้นฐาน บัณฑิต 30 หน่วยกิต					
18. การกำหนดให้เรียนกลุ่มวิชาเอก 50 หน่วยกิต					
19. การกำหนดให้เรียนวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต					
20. การกำหนดให้เรียนวิชาโท 15 หน่วยกิต					
21. จำนวนหน่วยกิตกับระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร					

3. เนื้อหาวิชา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
21. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาด้านทฤษฎี					
22. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาด้านปฏิบัติ					
23. เนื้อหาวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
24. ความสมดุลของเนื้อหาวิชากับเวลาที่กำหนดให้เรียน					
25. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจ ในการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลต่างๆ					
26. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงานได้					
27. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับการนำไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน					
28. เนื้อหาวิชาเหมาะสมสำหรับผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอื่นๆ ได้					
29. เนื้อหาวิชาสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานได้ด้วยตนเอง					
30. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้					
31. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
32. ความเหมาะสมของระยะเวลาฝึกปฏิบัติงาน					

4. คุณลักษณะ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
33. อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
34. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านทฤษฎีให้แก่ผู้เรียน					
35. อาจารย์มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านปฏิบัติให้ผู้เรียน					
36. อาจารย์มีความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ใหม่					
37. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ					

5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
การสมัครสอบ					
38. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า หรือสอบเทียบได้ หรือกำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานี้ หรือจบ Grade 12 จากโรงเรียนในระบบ การศึกษาของต่างประเทศ					
39. มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 5 ไม่ต่ำกว่า 2.00					
40. ผู้สมัครต้องไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง					
41. ไม่เคยถูกให้ออกจากสถาบันอุดมศึกษาใดๆ มาแล้ว เพราะความประพฤติไม่เหมาะสม					

42. จะต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกลงโทษ เนื่องจากการกระทำผิดหรือร่วมกระทำทุจริตในการสอบวัดความรู้เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา					
การสอบคัดเลือก					
43. ผู้เรียนมีโอกาสได้ประเมินการสอนของอาจารย์					
44. การใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					

6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
45. ความเหมาะสมของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
46. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการสอนหรือตำราที่ใช้ในการเรียนการสอน					
47. ความเหมาะสมของจำนวนตำราเรียนที่ใช้สำหรับการค้นคว้าในห้องสมุด					
48. ความเหมาะสมของสื่อการสอน					
49. การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยเสริมการเรียนการสอน เช่น เทป วิดีทัศน์					
50. ความเหมาะสมของการจัดให้บริการการใช้ห้องเรียน					
51. ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน					
52. ขนาดของห้องปฏิบัติการกับจำนวนผู้เรียน					

7. กระบวนการเรียนการสอน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
53. ความสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอนกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
54. ความสอดคล้องของการจัดรูปแบบประสบการณ์วิชาชีพกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
55. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานทั้งธุรกิจโรงแรม และอุตสาหกรรมบริการอื่นๆ					
56. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง					
57. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศได้					
58. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
59. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาในการทำงาน					
60. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมได้					

8. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
61. การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน					
62. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
63. ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลทางด้านทฤษฎีของผู้เรียน					
64. ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลทางด้านปฏิบัติของผู้เรียน					
65. การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองก่อนและหลังเรียน					
66. ผู้เรียนมีโอกาสได้ประเมินการสอนของอาจารย์					
67. การใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					

9. การบริหารหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
68. ความเหมาะสมในการจัดตารางการเรียน					
69. ความเหมาะสมของการจัดระบบการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา					
70. ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
71. ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ที่ปรึกษา					
72. มีการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้นักศึกษา					

73. ความเหมาะสมในการจัดสถานที่ฝึกงาน ให้นักศึกษา					
74. ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์นิเทศ นักศึกษา					
75. มีการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารของ สาขาวิชา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ....
2. ....
3. ....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

1. ....
2. ....
3. ....

3. เนื้อหาวิชาของหลักสูตร

1. ....
2. ....
3. ....

4. คุณลักษณะของอาจารย์

1. ....
2. ....
3. ....

5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. ....
2. ....
3. ....

6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

1. ....
2. ....
3. ....

7. กระบวนการเรียนการสอน

1. ....
2. ....
3. ....

8. การวัดและประเมินผล

1. ....
2. ....
3. ....

9. การบริหารหลักสูตร

1. ....
2. ....
3. ....

10. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

1. ....
2. ....
3. ....

*****ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในการให้ความร่วมมือของท่าน*****

แบบสอบถามชุดที่ 2

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ให้ท่านตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านเจตคติ
4. ด้านการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพผู้บังคับบัญชาสังกัด

บริษัท .....

ตำแหน่ง .....

☐ เพศชาย ☐ เพศหญิง

สาขาที่ใช้อยู่ .....

☐ วิชาเอกการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย

☐ วิชาเอกการจัดการธุรกิจไซเบอร์

ตอนที่ 2 โปรดประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ว่าเห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลางหรือเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยหรือเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความรู้					
1. ความรู้ในการนำเอาวิชาการด้านการใช้คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลต่างๆ ให้ทันต่อยุคสมัย					
2. ความรู้ในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
3. ความรู้ในการที่จะพัฒนาในการปฏิบัติงานในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ					
4. ความรู้ทางด้านทฤษฎี					
5. ความรู้ทางด้านปฏิบัติ					
6. ความรู้ในการนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
7. ความรู้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน					
2. ด้านทักษะ					
8. มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
9. มีทักษะในการปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
10. มีทักษะในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในการปฏิบัติงาน					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3. ด้านเจตคติ					
11. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย					
12. มีมนุษยสัมพันธ์					
13. มีระเบียบวินัย					
14. มีความซื่อสัตย์สุจริต					
15. มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ					
16. สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างสันติสุข					
17. มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน					
4. ด้านการปฏิบัติงาน					
18. สามารถปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ได้					
19. การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
20. การนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
21. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทำงาน					
22. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
23. ตรงต่อเวลา					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรม
สื่อสารสังคม

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

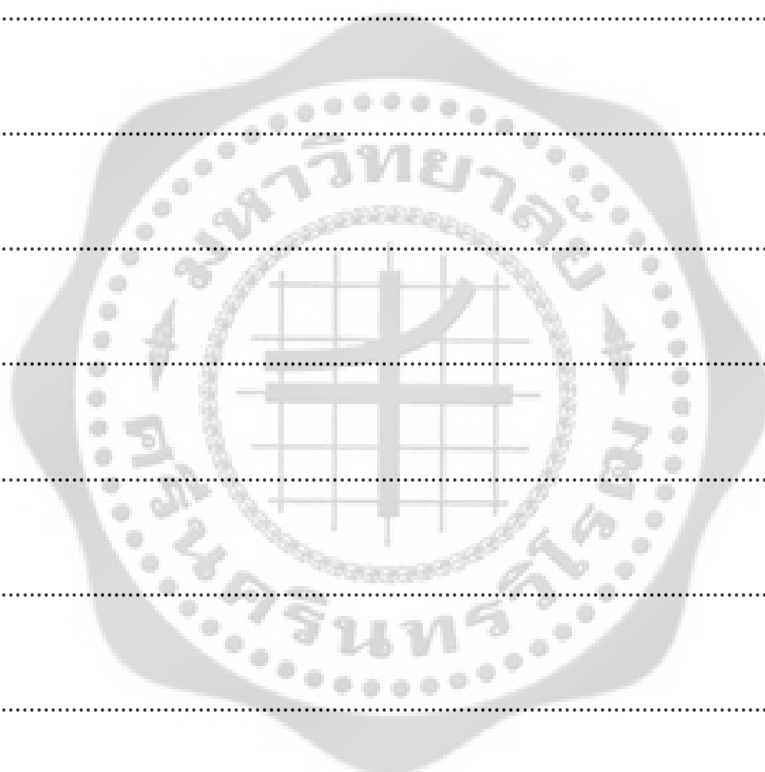
6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

แบบสอบถามชุดที่ 2
การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัย
นวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ในด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มี 4
ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านเจตคติ
4. ด้านการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ข้อข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่รายละเอียดลงใน.....หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ชื่อบริษัท / ห้างหุ้นส่วน .....

หน่วยงาน / ฝ่าย / แผนก .....

ตอนที่ 2 โปรดประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ว่าเห็นด้วยหรือมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลางหรือเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยหรือเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ด้านความรู้					
1. ความรู้ในการนำเอาวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
2. ความรู้ในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
3. ความรู้ในการที่จะพัฒนาในการปฏิบัติงานในระดับสูงทั้งในและต่างประเทศ					
4. ความรู้ทางด้านทฤษฎี					
5. ความรู้ทางด้านปฏิบัติ					
6. ความรู้ในการนำแนวความคิดและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
7. ความรู้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2. ด้านทักษะ					
1. มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย					
2. มีทักษะในการปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
3. มีทักษะในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำงาน					
4. มีทักษะในการปฏิบัติงานทั้งในและต่างประเทศ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3. ด้านเจตคติ					
1. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย					
2. มีมนุษยสัมพันธ์					
3. มีระเบียบวินัย					
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต					
5. มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ					
6. สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างสันติสุข					
7. มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
4. ด้านการปฏิบัติงาน					
1. สามารถปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ได้					
2. การประยุกต์ความรู้ใช้ในการปฏิบัติงาน					
3. การนำแนวความคิดและวิธีการใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทำงาน					
5. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
6. ตรงต่อเวลา					

**ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยนวัตกรรม
สื่อสารสังคม**

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	วรทัศน์ วัฒนชีวโนปกรณ์
วันเดือนปีเกิด	2 กรกฎาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	68/38 ถ.หลวงทรพล ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการพัสดุ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2541	ระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนบางปลาม้า “สูงสุมารผดุงวิทย์”
พ.ศ. 2546	คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
พ.ศ. 2555	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ